

ВВОДНИК

Причам ти причу

Пише Мирољуб Јовановић

Тек што је усвојен Закон о регионалном развоју, Влада Србије формирала је и Национални савет за регионализацију (понекад се говори за децентрализацију) којим председава Ненад Чанак, а чине га мањом политичарима разних опредељења и формата.

Једно с другим, међутим, нема везе – тврде сви они који су уложили труд да разлуче суштину и ред потеза српских власти у овој области. Јер, Закон је „са мапама и црвеним фломастерима“ из Владе прослеђен у Завод за статистику, чији „прорачуни“ треба да одреде границе будућих (статистичких) региона, док Чанков Савет тек треба да се окупи, вероватно кад се чланови изодмарaju, и да проба да нађе политички заједнички именитељ за модел децентрализације који треба да буде нешто много озбиљније од пуког преbroјавања српских душа и њиховог размештања у неке имагинарне границе.

Ако је доношење Закона о (статистичким) регионима, са свим потоњим радњама, било евидентно млађење празне сламе, онда ће предстојеће дебатовање у новоформираном Савету и око њега, бар према ономе како ствари сада стоје, бити једно дugo и бесплодно замлађивање.

Зашто? Прво, зато што се и не назири ус- постављање почетног политичког консензуса око кључног питања – да ли, како и у ком року државу треба децентрализовати. Чак би се рекло да најаче политичке партије у земљи чврсто држе становиште да Србија треба да остане високо централизована. Неке то отворено саопштавају, попут напредњака и радикала, док друге вербалним флоскулама покушавају да замаскирају свој прави став о премоћи политичког центра над деловима државе.

Јесте Борис Тадић из функције председника Републике пре неколико месеци најавио потребу „побољшања Устава, јер није природно да једино Војводина буде регија са дефинисаним правима, када и друге регије у Србији желе иста таква права“, међутим, не примећује се да су, пре свега његови „партијски другови“, ту иницијативу ставили међу политичке приоритетете.

Протеклих дана, у време привидног летњег политичког затија, кренула је наизглед неформална расправа с циљем да се, и пре оне формалне, чорба начини гушћом. На то се бацају „дилеме“ да ли је децентрализација могућа и без промена постојећих уставних решења, да ли неки будући региони треба да буду територијалне и административне јединице, да ли треба установљавати такозвани средњи ниво власти, односно изборна тела између централне државе и локалних самоуправа, како направити регије а избеги даљу етатизацију политичког система.

Затим се „констатује“ да државни простор Србије јужно од Београда (изузимајући Косово – које је већ „изузето“) никада није био регионализован, па зашто би се сада „делио“, евентуално могло би се нешто дати Нишу и Крагујевцу – тек да не остану у запећку.

Таквих и сличних дилема или ставова сигурно ће бити још и они јесу срж расправе, али вала одгонетнути зашто се они сада истичу: да ли да би се стварно расправили или да би се отворила квази полемика која ће стварне промене још дugo држати на врху дугачког штапа?

При томе не треба губити из вида да институционализација неког новог организовања Србије и објективно може да подгаје, али то није сметња да се и кроз постојеће механизме, ако има воље, учине битне промене. Рецимо, да товари пара који из локалних заједница одлазе у централну касу, па се одатле одлукама „врховне“ власти на кашичицу враћају назад, бар за тренину смање и оставе на располагање онима који их стварају. То је кључ стварне децентрализације. А региони? Ајде, о њима може још да се прича.

НОВО ПРЕТУМБАВАЊЕ „ЗАСТАВЕ“ Једни у Фијаш, други у стечај

УЗБУНА НЕЗАПОСЛЕНИХ
ТРУДНИЦА

Изгубиле
и посао и
државну помоћ

страница 7.

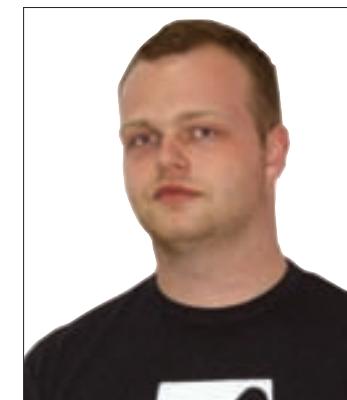
ЛЕТО КОД КУЋЕ, АЛИ
СТВАРНО

Крагујевачки
робинзони у
Шумарицама

страница 12.

АНДРЕАС ЈОХАНСЕН,
НОВИ ТРЕНЕР РЕЈВЕНСА

Данац
зальубљен
у Крагујевац

страница 18.

ДРУГА СТРАНА

Партија гала...

Пише Драган Рајичић

Слушам недавно како нам се општинска администрација много размножила. Колико тамо тачно има чиновника, потчиновника и осталих службеника, надлежни из актуелне власти изгледа да још не знају јер их нису бројали док су их убацивали у своје редове. Ваљало је тај посао након избора обавити што пре и у тој брзини, ето, заборавиши да их тачно попиши. Сигурно је само да их има неколико стотина вишака, тј. дупло више него што је европски стандард. А њиховим отпуштањем, граду би, израчунао неко докон, остало око 4 милиона евра којима би могло, вели опет тај, да се годишње асвалтира око 70 километара путева. Да нам је тај рекао и колико за те паре може да се умеси полубелих 'лебова, тек бих, да извините, па на ону ствар.

Е, па сад, браћо бирократе и остали чиновници, није поштено да неко гази блато док ви тамо цаболебарите. Поштено је да се и ви мало европеизуете, тј. да се утранзиђите, као и сав нормалан свет. Знате како то већ иде, реструктуирање, декомпоновање па - нога отпозади.

Док је била у опозицији садашња власт је, међутим, бацала дрвље и камење на оне који су у претходном мандату увећали ваш број. Њих сам и ја писао кад сам за то чуо. Али сад испаде да сте се ви баш под овом владарском гарнитуром размножили као амебе. Чак имам утисак да би човек без вас тамо у Општини брже завршио неки посао јер док се са вами измимоилази по ходницима и лифтовима изгуби драгоценово време.

...Добро, знам ја да сте ви ту допали углавном по заслугама. Да не буде забуне, ради се о партијским заслугама. Та нисте ваљда, поштовани читаоци, помислили да су заслужни зато што су измислили ауто на ваздух или хлеб без брашна који би нам, руку на срце, сад баш добродошао. Јок, море! Њихове заслуге су сасвим друге природе. Једни су лепили плакате за оне који су победили на изборима, други су викали победничка имена „Живео! Живео!...“ Тада и тај. Трећи су, пак, цепали противничке плакате или су клицали имена губитника са „Уаа! Уааа!...“ Тада и тај.

...Али, коло среће се окреће. Кад је и до нас процурела та информација да вас има дупло више него што је Европа прописала, они који су вас тако испримали одмах су најавили рестрикције на вашу штету. И то као да они са тим вишком немају ништа. Али ако су за те европске стандарде знали кад су дошли на власт, питање је зашто су вас онда, па, примали у те канцеларије? Нису ваљда ваше заслуге веће и од тих стандарда?

Но, сад кад је транзиција закуцала и на ваша врата, морам браћо општинари, и ово да вам кажем. Ама не радујем се ја што ћете се и ви пријружити армији већ утранзиђених, али, опет, кад помислим на оне 'лебове који могу да се направе са неколико милиона које ви поједете за годину дана, одмах ми лакне. Мислим, данас само 'леба у Србији нема алтернативу, а ви ћете се већ некако снаћи. Поготову ако сте до свог радног места допали по партијским заслугама. Биће, хвала Богу, још избора и имаћете нову прилику да лепите плакате и вичете оно „Живео!“ и „Уааа!“. То слободно можете да радите за било коју партију за коју процените да ће да победи, а свака ће ако победи то умети да награди јер је Партија и након Тита остала врховни Бог и батина.

...Ако тако будете гледали на ствари кад вас они који су вас ту довели баце у транзицију, биће и вама лакше. Треба, дакле, да незгоду која вас је сад снашла разумете као вољу Бога коме сте се кланали, што ће рећи - Партија дала, Партија узела!

Карикатура: Горан Миленковић

АНКЕТА ОЧЕКУЈЕТЕ ЛИ БУРНУ ШТРАЈКАЧКУ ЈЕСЕН У СРБИЈИ?

М. Ићајловић

Петар Ђорђевић,
дипломирани
инжењер
машинастња:
-Очекујем време
јесен радничких
протеста.

**Љиљана
Тирнанић,**
професор
ликовног:
-Ово је миран и
учмали град.

**Филип
Мартиновић,**
пензионер:
-Треба да се
збаци јарам
јалове власти.

**Радован
Бесковић,**
бравар:
-Ако
крагујевачки
омладинци
покупују
будилнике до
јесени, неће бити.

Снежана Ђакић,
домаћица:
-Очекујем. Ко
ради нема плате,
а тек они што
немају ни после.

Петар Вуловић,
металостругар:
-После
свињског грипа
очекујем варници
и пуну улицу.

**Александар
Здравковић,**
студент
информатике:
-Нема појма.

**Милан
Лабудовић,**
автомеханичар:
-Требало би,
ово је
неподношљиво.

**Зоран
Трајковић,**
молер:
-Ма, никад нам
није било боље.

BUDUĆNOST
sveže meso
suhomesnati
proizvodi
gratis
pečenje roštilja
ODLOŽENO
PLAĆANJE
100
DANA

NOVO U VAŠEM KRAJU

Josifa Šnersona 8A
Centralna radionica

trgovina građevinskim materijalom
Hemograf

Kragujevac ul. Slobode bb
(preko puta Elektrošumadije) i u Jovanovcu
Tel/fax: 034/340-558; 034/300-559; 034/370-034

РЕПУБЛИЧКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ „КОЧЕ“ ИНВЕСТИТОРЕ Град и држава у раскораку

НАКНАДНО СЕ ПОКАЗАЛО ДА ДЕО ПЛАНА КОД ЦЕНТРАЛНЕ РАДИОНИЦЕ НИЈЕ ГРАДСКО ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ

Држава годинама обећава стварање повољне инвестиције климе, али републичке институције попут Катастра непокретности, „Електрошумадије“, ЈП „Путеви Србије“ успоравају реализацију већ потписаних уговора између града и инвеститора, упозорава члан Градског већа за инвестиције и развој Небојша Васиљевић

Пише Александар Јокићевић

Велики број суграђана сигурно зна колико је „дуг“ пут до грађевинске дозволе и како су раније изгледале земљишне књиге. Иако је посао Катастра непокретности да ове књиге доведе у ред, и дан данас, на пример, на месту изграђеног стамбеног насеља, по ономе што у њима пише, налази се пољопривредно земљиште. Таквих случајева има и у центру града, а уместо солитера и стамбених зграда још увек су уцртане њиве и виногради. Члан Градског већа за инвестиције и развој Небојша Васиљевић тврди да град има огромне проблеме са републичким институцијама, пре свега са Републичким геодетским заводом, односно, Катастром непокретности. Иако годинама држава ради на стварању повољне инвестиције климе, управо државни органи својим нерадом прете да успоре, можда чак и осујете инвестиције које је већ град уговорио или преговара са потенцијалним улагајчима капитала.

У прилог томе сведочи чињеница да је градња првог домаћег трговинског хипермагнета „Дис комерц“ из Књијева, на локацији у Централној радионици, требало да почне у септембру. Иако је град пре неколико месеци потписао уговор са инвеститором, уступивши на коришћење 1,2 хектара за градњу објекта од 4.000 квадратних метара, испосавило се да продате парцеле није градско грађевинско земљиште. Треба подсетити да је реч о делу некадашње војне ло-

цене за пренамену пољопривредног у грађевинско земљиште. Ту долазимо до кључног проблема са Катастром непокретности, објашњава Васиљевић.

Он напомиње да је и у претходном периоду било тешкоћа да град уведе инвеститоре у посед, али усвајањем Закона о пољопривредном земљишту проблем је кулминирао, јер се испоставило да државне институције више од 50 година нису радиле свој посао.

- Све што је у границама Генералног урбанистичког плана представља градско грађевинско земљиште. Тако рецимо, локација „Сервис 2“ одлуком СО Крагујевац из 1958. године, коју је потврдило Извршно веће Србије, обухвата парцеле дуж улице Миодрага Влајића Шуке. Катастар, међутим, није извршио књижење, па сада неко, ко 50 година није спровео одлуку, хоће од инвеститора да наплати пренамену пољопривредног у грађевинско земљиште. Дакле, они који треба да граде и запошљавају доведени су у ситуацију да не могу да остваре планирано, јер републичке институције не поштују одлуке државе, категоричан је Васиљевић.

■ „Бела књига“ централизације

У таквом незавидном положају налазе се инвеститори који су купили парцеле код „Метроа“, попут „Туша“, „Меркура“, „Темпа“, а, осим „пољопривредног“ земљишта намеће се још једна „кочница“. Да би се извршила парцелација, Републички геодетски завод тражи сагласност Института за стрна жита.

- Имам утисак да министарства међусобно не комуницирају. Пролонгирано је усвајање Закона о планирању и изградњи, али је најава да се може легализовати све што буде саграђено до дана његовог усвајања, подстакла бесправну градњу. Са друге стране, Закон о пољопривредном земљишту потпуно је супротан ономе што је најављивано. Овог тренутка чека се тумачење Пореске управе хоће ли инвеститори додатно плаћати 20 или 50 одсто тржишне

цена за пренамену пољопривредног у грађевинско земљиште. Ту долазимо до кључног проблема са Катастром непокретности, објашњава Васиљевић.

Он напомиње да је и у претходном периоду било тешкоћа да град уведе инвеститоре у посед, али усвајањем Закона о пољопривредном земљишту проблем је кулминирао, јер се испоставило да државне институције више од 50 година нису радиле свој посао.

- Све што је у границама Генералног урбанистичког плана представља градско грађевинско земљиште. Тако рецимо, локација „Сервис 2“ одлуком СО Крагујевац из 1958. године, коју је потврдило Извршно веће Србије, обухвата парцеле дуж улице Миодрага Влајића Шуке. Катастар, међутим, није извршио књижење, па сада неко, ко 50 година није спровео одлуку, хоће од инвеститора да наплати пренамену пољопривредног у грађевинско земљиште. Дакле, они који треба да граде и запошљавају доведени су у ситуацију да не могу да остваре планирано, јер републичке институције не поштују одлуке државе, категоричан је Васиљевић.

Исто тако, тешкоће се продубљују и када је реч о објектима електропривреде. Огранак ЕПС-а, „Електрошумадија“ на свакији План детаљне регулације даје своју сагласност, али приликом реализације, углавном, установи како нема доволично капацитета. Од града или инвеститора се тражи да изграде трафостаницу која, након тога, постаје власништво ЕПС-а.

- То значи да већ 30 година Електропривреда Србије, односно, „Електрошумадија“ нема развојни план. По њиховом мишљењу, никада нема доволично капацитета, без обзира да ли је то „Супернова“ или обданиште које планирамо да градимо. Тако је и код вишепородичног становља, па се и у центру града могу видети

новоизграђене трафостанице.

Ми им доводимо инвеститоре који су редовне платише, не попут „Заставе“ или других предузећа који им дuguју огроман новац, међутим, то не вреди. И на крају, опет од тих истих инвеститора узимају огроман новац кроз ангажовану снагу. Све то може да поколеба инвеститоре, револтиран је Васиљевић.

Самим тим намеће се питање колико град губи у овом тренутку чекајући „државу“, а не инвеститоре.

Пет инвеститора на „Ракљу“ треба да уложи укупно око 15 милиона евра, али без сагласности „Путева Србије“ то није могуће. „Туш“ и „Меркур“ укупно треба да изграде 60.000 квадратних метара, вредности близу 50 милиона евра, „Дис“ улаже пет милиона евра, „Нелт“ на локацији у Старој радничкој колонији (испред „Плазе“) инвестира 25 милиона евра и већ је требало да добије потврду о пријави почетка радова, али се због приговора на пројекат у другостепеном поступку чека одговор републичке истанце. Васиљевић каже - због годишњег одмора, прошло је већ три месеца.

Градска власт ће, обећава Васиљевић, ако не може другачије, отворити „белу књигу“ централизације и упознати јавност са свим случајевима нерадне државе.

Небојша Васиљевић:

Они који треба да граде и запошљавају доведени су у ситуацију да не могу да остваре планирано јер републичке институције не поштују одлуке државе

ИНТЕРВЈУ: АЛЕКСАНДАР ПОПОВ

Како променити Устав

Важно је да се будући региони на прави начин омеђе и да се одреди која ће изворна овлашћења имати. Једино тако избећи ће се нова бирократизација, јер треба знати да је најскупља неефикасна централизована држава – какву сада имамо

Разговарао Слободан Џупаріћ

Док се у Србији још нису стишале страсти око поделе државе на статистичке регионе, нову буру већ су подигли предлози за политичку децентрализацију земље кроз увођење средњег нивоа власти, поред општинског и републичког. То је и повод да у интервјуу за „Крагујевачке“ нашег саговорника Александра Попова, директора Центра за регионализам у Новом Саду и члана радне групе Националног савета за децентрализацију Србије, најпре упитамо шта је, заправо, средњи ниво власти.

Средњи ниво власти су региони које познаје већина сложених држава у Европи – попут Италије, на пример, и Шпаније. Постоје региони различитог нивоа самоуправности. Неки од њих имају и законодавну и извршну, па чак и судску власт, док други имају нижи ниво овлашћења. Код нас таква пракса, семkad је реч о покрајинама, до сада није постојала, те је то новина која донекле с правом изазива недоумице у јавности – па чак и неку врсту отпора.

Треба рећи да отпори више почију из незнја или помало и зле намере, јер се покушава кроз споравање децентрализације убрati јевтини поен од стране неких политичких чинилаца – као да су они једини заштитници државног јединства. Иначе, ово што је урађено са статистичким регионима кроз Закон о регионалном развоју тек је први корак и то за-

право и није суштинска регионализација ни децентрализација, него само метод да се омогући прихватање претприступних фондова Европске уније.

Колико је оправдана бојазан да ће средњи ниво власти бити само још једна бирократска преграда коју ће општине морати да прескачу како би доспеле до републичке власти и добиле свој новац?

Све зависи како ће се извршити децентрализација. Важно је да се региони на прави начин омеђе, а друго важно питање је на који начин и која ће овлашћења на њих бити пренета, која ће изворна овлашћења имати. То и јесте начин да се не мора ићи у Београд за сваку ствар која се жели учинити, него да регион, као нижи ниво власти, по принципу субстидијарности, може да регулише своје развојне планове, да има своја изворна финансијска средства... Отуда то неће бити нова бирократизација, јер треба имати у виду да је најскупља држава какву сада имамо, неефикасна и централизована.

На колико би региона Србија требало да буде подељена?

Закон о регионалном развоју већ је омеђио будуће регионе. Реч је о седам, међу којима су две покрајине. Косово је ван нашег оквира. Ту су Војводина, Београд, источна, централна, јужна и западна Србија. Мислим да ће ови региони морати да се имају у виду и кад се крене са функционалном децентрализацијом и регионализацијом Србије.

Има заговорника који сматрају да је уместо увођења средњег нивоа власти много логичније да се постојећим управним окрузима додеље атрибути власти. **Колико би то било јевтиније и ефикасније?**

Мислим да би у том случају окрузи постали беспредметни, јер би имали нове административне јединице са свим, не само овлашћењима, него и апаратом који би опслуживао потребе грађана у том региону. Једноставно, не могу се граничег региона поклапати са окрузима. Не може се извршити, да народски кажем, премундуривање округа у регионе. Не може апарат који су окрузи до сада имали да постане извршни орган будућег региона. Било би то веома неизбјиљно, јер је процес децентрализације далеко озбиљнији и

„Није добро стварати етничке регионе зато што је то нека врста гетоизације

мислим да захтева далеко сериознији приступ.

Без уставних промена децентрализација би, кажу, остала мртво слово на папиру. Да ли је тешко доћи до политичке сагласности овог питања?

Када је председник Тадић почeo да повезује усвајање новог Статута Војводине са укупном децентрализацијом и регионализа-

цијом Србије, то није било логично, јер ако би се са Статутом Војводине чекало да се изврши децентрализација, то би трајalo најмање неколико година. Наиме, прво треба ући у процес дефинисања националне стратегије децентрализације, а то је задатак Националног савета за децентрализацију, који је формиран прошлог пролећа. После тога, а на основу стратегије овог владиног тела, треба извршити промену Устава и затим ући у процес доношења одговарајућих закона. То је поступак који тражи време, али и политички сагласност кључних чинилаца у Србији.

Познато је да се Устав у делу који се односи на територијалну организацију власти може мењати ако иницијативу за промене поднесе најмање трећина посланика у Скупштини Србије, а да би предложене промене постале пуноважне, за њих треба да гласа две трећине посланика. Када се има у виду садашњи састав парламента, то је скоро неизводљива ствар.

Неки аналитичари говоре да је ДС прије о регионализацији свесно препустила Г17, која је у великом проблемима, има лош рејтинг, па је склапање дијела са различитим регионалним партијама прилика да се извукју. Како то коментарише?

Не бих хтео да улазим у такве неизбјиљне калкулације. Мислим да је већи проблем унутар саме ДС, где не постоји сагласност око тога какав треба да буде приступ децентрализацији. О томе најбоље сведоче размишљања у самој ДС између војвођанског крила и

„Не може се извршити, да народски кажем, премундуривање округа у регионе. Не може апарат који су окрузи до сада имали да постане извршни орган будућег региона.

Било би то неизбјиљно

осталог дела странке – кад се говори о Статуту Војводине. Јер, војвођанско крило ДС је носилац овог важног покрајинског акта и дало је већину за његово усвајање, али је цела ствар запела у „централци“ у Београду. То је кључни проблем.

Све су чешћа упозорења да се никако не смеју дозволити етнички региони који би представљали потенцијалне бомбе. Да ли су она оправдана?

Није добро стварати етничке регионе зато што је то нека врста гетоизације. У Војводини је повремено било захтева странака војвођанских Мађара за стварање територијалне аутономије. У то време сам упозоравао да није добро да се мањина гетоизира. Исто је стање и кад је реч о неким другим регионима. Поменимо Санџак. Он би требало да буде прегранична регија, јер обухвата и део Црне Горе. Подсетимо да је на просторима некадашње Југославије дошло до стварања разних саомосталних аутономних области – што је касније довело до међуетничких тензија и проблема.

ЗАЈЕДНО ЗА ШУМАДИЈУ

Прикупљено 10.000 потписа

Завршено је прикупљање оверених изјава за пререгистрацију „Заједно за Шумадију“ јер је на територији града Крагујевца прикупљено 10.000 потписа – чиме је ова политичка организација још једном показала своју лидерску позицију у Шумадији, па и централној Србији. Ово је, између осталог, на редовној конференцији за новинаре, одржано минуле седмице, рекао Зоран Палчић, портпарол „Заједно за Шумадију“.

Он је као занимљивост истакао да су међу 10.190 потписника 51,70 процената мушки, а 48,30 жене, да међу потписницима предњаче млади људи, да је преко 65 посто потписа „дошло“ из урбаног дела града.

- Целу акцију замислили смо као мини кампању, објаснио је Зоран Палчић. – Значи, сви потенцијали странке дигнути су на виши ниво активности – почев од секретаријата и правне службе странке, преко месних одбора и организација до омладине „Заједно за Шумадију“. Циљ је био да прикупимо 10.000 потписа на територији града Крагујевца, да после успешно завршених локалних избора у мају 2008. године и избора на којима смо победили за савете месних јединица, по трећи пут за непуних годину и по дана докажемо да смо најјача политичка организација на територији Крагујевца.

Златко Милић, директор „Заједно за Шумадију“, информисао је новинаре да ће број потписа сигурно бити већи јер још нису обрадили податке из свих огранака, а акција је настављена у Чачку, Крушевцу, Сmederevskoj Паланци и Книћу.

С. Ц.

ДЕМОКРАТСКА СТРАНКА

Сарадња за добробит Крагујевчана

Демократска странка жељи да буде конструктивни партнер у локалној власти и понуди конкретне предлоге у решавању проблема, а један од задатака је и брига о старијим и пројекат палијативне неге, истакао је на конференцији за медије шеф одборничке групе „За европску Србију“ и директор Геронтолошког центра Владан Јовановић.

- У плану је проширење капацитета дневног центра за старије лица и Службе за физио и кинезитерапију. Партнери у овом пројекту су Министарство за рад и социјалну политику, локална самоуправа, Центар за социјални рад и Геронтолошки центар. Проширење тих капацитета очекујемо до краја године. Што се тиче палијативне неге и прихватног центра за забрињавање особа којима је потребна интензивна нега, пројекат је представљен још у децембру прошле године, али због објективних проблема још није дошао у фазу имплементације. Кон-

сензус постоји, тако да се надамо да ће се ући у реализацију у скорије време, а до тада ће се ова врста неге пружати људима у њиховим кућама.

Кад је реч о буџету за проширење дневног центра, Министарство за рад и социјалну политику је обезбедило 7,5 милиона динара из НИП, док локална самоуправа настоји да обезбеди недостајућа средства. Геронтолошки центар је преузео на себе обезбеђивање финансија за опремање и инфраструктуру, земљиште, идејни пројекат и потребну документацију.

Јовановић напомиње да је пројектни тим ДС активно био укључен у ове послове од самог почетка, укључујући и логистичку поддршку и лобирање у ресорном министарству за добијање више средстава за њихову реализацију него што је било предвиђено, али и да не би било могуће без квалитетне сарадње са локалном самоуправом.

Н. С.

НОВО ПРЕТУМБАВАЊЕ „ЗАСТАВЕ“

Једни у Фијаш, други у стечај

Најава да ће „Хортикултура“, „Застава ауто“ и „Застава Инпро“ бити припојени Групи „Застава возила“ изазвало бурне реакције синдикалаца који се плаше да ће Фабрика аутомобила, без динара улагања, бити предата „Фијату“, а да ће „Застава возила“ отићи у стечај

Пише Милутин Ђевић

УФабрици аутомобила и „Застава камионима“ још трају колективни годишњи одмори, ради се ремонти, измешта стара опрема и реконструишу подови, али и они не могу да прођу без трзација и наглашених тензија. Најновије узнемирење изазвала је најава новопостављеног председника Управног одбора Групе „Застава возила“ Александра Јубића да ће три фирме, које су раније пословале самостално или у саставу Фабрике аутомобила, бити припојене „Застава возилима“. То су „Застава хортикултура“, „Застава Инпро“, која послује као заштитна радионица и која упошљава инвалиде, и фирмама „Застава ауто“, која је формирана да би производила, односно монтирала прво „заставу 10“, а сада „пунто“.

Иначе, у време декомпоновања некадашње „Заставе“, фирма „Застава хортикултура“ једно време пословала је самостално, али је касније враћена у састав Групе, односно Фабрике аутомобила. Слично се десило и са „Заставом Инпро“, над којом би, с обзиром на чињеницу да за-

НАЈАВА АЛЕКСАНДРА ЈУБИЋА УЗНЕМИРИЛА СИНДИКАТЕ

међународног реда вожње и додатног ангажовања возова и горива“, пише, између осталог, у саопштењу овог јавног предузећа. Због отказаних путничких возова забележен је губитак од око милион и по динара. У предузећу истичу да се у Србији примењује Повеља о квалитету у међународном путничком саобраћају, која ту фирмама обавезује да путницима из међународних возова због кашњења врати 30 одсто цене карата и обезбеди смештај у хотелима, што је додатно увећало штету за 540.000 динара.

За време трајања блокаде пруге на железничком чвору у Лаповој групи путника из Русије била је, због кашњења воза, смештена у београдском хотелу „Конакиште“. Укупна директна штета у теретном саобраћају процењена је на око 160.000 евра.

„ПЛАЗА ЦЕНТАР“ У КРАГУЈЕВЦУ

Најесен наставак градње

Израелска компанија „Плаза“ као инвеститор испунила је све обавезе према граду Крагујевцу, а наставак радова планиран је за јесен. Ускоро се очекује и обезбеђење радова поред градилишта у Булевару „Краљице Марије“, како би се омогућило нес-

метано одвијање саобраћаја у овом делу града. Изградња објекта првог „Плаза центра“ у Србији, површине 80 хиљада квадратних метара, започета је септембра прошле године. Рок за завршетак радова, према почетним најавама, требало је да бу-

де крај 2009, али због проблема са извођачем радова градња је заустављена током пролећа. Иначе, израелска компанија је у насељу Стара радничка колонија купила плац површине 2,4 хектара на лicitацији по ценама од 19 хиљада евра за ар. Тада је најављено да ће око 60 милиона евра бити уложено у изградњу будућег великог шопинг мола.

кића, последовац није исплатио пет зарада и доприносе од октобра 2008. године. Иначе, већински власник фирме, словеначки „Ливар“ из Иванчиче Горице, на то се обавезао споразумом који је склопио са синдикатима 26. јуна, после штрајка упозорења. Тада је договорено је да се до 1. јула радници исплате две заостале зараде и да за то власник обезбеди 120.000 евра, а утврђени су и рокови за исплату осталих зарада и позивање стажа од јануара до јуна ове године.

КОМЕ ЂЕ, КОНАЧНО,
ПРИПАСТИ „ЗАСТАВА ИНПРО“

пошљава инвалиде, ингеренције требало да преузме држава, но то је, како сада ствари стоје, још на дугом штапу. Фирме „Застава ауто“ и „Застава АГМ“ у време декомпоновања нису постојале. Формиране су после куповине лиценце од „Фијата“ за производњу „заставе 10“, односно уговора о пословној сарадњи „Заставе“ и „Опела“ и намере да се у Крагујевцу склапа модел „опел класик два“.

■ Фабрика „на таџни“

Ова најава Александра Јубића, који је иначе директор Центра за реструктуирање Агенције за приватизацију и директно задужен за „Заставу“, поново је актуелизовала питање које ће фирмама из Фабрике аутомобила и Групе „Застава возила“ прећи у компанију „Фијат аутомобили Србија“, а које ће отићи у стечај.

На вест о још једном декомпоновању садашње Групе реаговали су из Фабрике аутомобила и „Застава камиона“. У отвореном писму председнику УО „Застава возила“ Александру Јубићу, које су потписали членци синдикатских организација Зоран Михајловић и Горан Милетић, између осталог, пише да су синдикати забринuti за даљу

судбину својих предузећа. „Тражимо да благовремено будемо обавештени о свим будућим потезима у вези стратешког повезивања, као и о свим статусним променама које се наговештавају у Групи „Застава возила“, како бисмо избегли будуће евентуалне неспоразуме“, каже председник Самосталног синдиката „Застава камиона“ Горан Милетић. У Самосталном синдикату Фабрике аутомобила сумњају да се „Хортикултура“, „Застава Инпро“ и „Застава ауто“ издвајају из Фабрике аутомобила и припајају Групи да би се „Аутомобили“ без и једног јединог евра улагања „на таџни“ предали новој фирмама „Фијат аутомобили Србија“, тако што ће се над Групом „Застава возила“ отворити стечај.

„Тражимо хитно објашњење за овакве потезе, јер нећemo дозволити да се овако нешто деси. Ако се настави са игнорисањем наших захтева покренућемо све видове синдикалне борбе, а за последицу ће бити одговорни они који се овако понашају и не поштују ни оно шта сами

потпишу“, упозорава председник Самосталног синдиката Фабрике аутомобила Зоран Михајловић.

■ Припрема терена

У Министарству економије, међутим, тврде да нема говора о одласку Групе „Застава возила“ у стечај и да се ради о припреми терена за нормално функционисање нове фирмама „Фијат аутомобили Србија“. Према речима Александра Јубића, „Застава Инпро“ има специфичан статус, јер упошљава велики број особа са инвалидитетом. Овој фирмама, како каже, бити обезбеђен државни статус, како не би више зависила од предузећа из садашње „Заставе“.

Страх синдикалаца да ће неке фирмаме које не буду интересантне за „Фијат“ отићи у стечај, не деле ни у пословодству Групе „Застава возила“. Они тврде да се много тога ради, а дosta је и урађено да би се избегао евентуални стечај. Поред фирмама које се бавију прометом аутомобила „Лајф кју кар“ и која је у са-

ставу Групе, формиран је и Транзициони центар, који ће се бавити преквалификацијом и доквалификацијом радника, проналажењем нових послова, а формирано је или ће бити основано и неколико агенција које ће се, по коначном формирању фирмама „Фијат аутомобили Србија“, бавити пружањем различитих, пре свега интелектуалних, књиговодствених, правних и консалтинг услуга.

Има и наговештаја да ће један број виших и високих руководилаца Групе „Застава возила“, међу којима су и људи из такозваног „топ менаџмента“, попут појединачних заменика генералног директора, ако не нађу ухлебљење у компанији „Фијат аутомобили Србија“ основати акционарско друштво за пружање консалтинг и других услуга.

Такође, у Самосталном синдикату металалаца Крагујевца у издвајају три фирме из Фабрике аутомобила и припајају Групи не виде покушај да се било која „Заставина“ фирмама уведе у стечај, него управо као један од покушаја да се он избегне.

Било шта да је у питању, радници и синдикати су изненадили најавом новог цепања Фабрике аутомобила, али више тиме што се то ради из леђа репрезентативних фабричких синдиката. Питање које ће фирмама и са којим бројем радника наћи посао у „Фијату“, а ко ће и да ли „под лед“, највероватније ће остати актуелно и после најављеног потписивања Анекса 1 основног уговора о заједничком улагању и уплате основачког улога од 250 милиона евра. Италијани треба да уплате 200, а Република Србија 50 милиона. До тада ће синдикати сваки покушај нове организације фирмама без консултација са њима, дочекати, најблаже речено – негодовањем.

САОПШТЕЊЕ

Крагујевачко удружење мањинских акционара

КУМА је удружење мањинских акционара основано са циљем да окупи мањинске акционаре Крагујевца ради заједничког деловања и остваривања њихових интереса.

Велики број чланова удружења су акционари бившег „22. децембра“, на чију иницијативу је преispитана ситуација у овом предузећу. Обавештавамо све заинтересоване акционаре о следећем:

- Врховни суд је потврдио одлуку да се група акционара налази бесправно у пословном простору предузећа и наложило им да га одмах напусте.
- Акционари који се налазе у пословном простору крше закон и због тога могу да одговарају пред судом.
- Добили smo потврде од надлежних институција да предузеће не дугује радницима ништа, све плате и отпремнине су исплаћене на време.
- После увида у документацију потврђујемо да је предузеће у својој имовини задржало већину објеката у Крагујевцу, а да су средства од продаје некретнина искоришћена за плаћање обавеза које су настале у периоду пре приватизације.
- Од почетка ове године предузеће је почело, после више од 12 година, да ради профитабилно и тако увећава вредност предузећа.

Велики број акционара „22. децембра“ који су чланови овог удружења желе да поруче следеће:

- Ми нисмо део актуелних дешавања и не желимо да сносимо штете последице оваквих незаконитих радњи.
- Држањем имовине предузећа под блокадом наноси се велика штета свим акционарима, а ми сматрамо да нико нема право да уништава нашу заједничку имовину.
- Апелујемо да група акционара која се налази у пословним просторијама друштва, мирно напусти простор и тиме омогући предузећу да настави пословање у регуларним околностима.
- Сигурни smo да спровођење одлуке суда уз помоћ полиције није никоме у интересу, јер ће последице бити ново наношење штете предузећу и судско кажњавање учесника.

КУМА
Даница Радић

ГРАДЊА ПОЉОПРИВРЕДНИХ ОБЈЕКАТА УЗ УЧЕШЋЕ ГРАДА

Помоћ која се види

Само прави баксуз може да каже да ово није велика подршка, речи су Горана Николића у чијој је градњи фарме крава аграрни буџет града учествовао са 500.000 динара. Та средства су добродошла, слаже се и Рајко Домановић, који је саградио хладњачу са истим учешћем града

Ha прилазу домаћинству Николића у Ђурђевцу већ из даљине види се да је то успешно гаџинство, у коме се много радило и изградило. Поред две породичне куће је велика економска зграда, а мало даље штале, крај којих су паркирана два камиона, трактори, велики ауто. Овде у истом домаћинству живе четири генерације Николића, деда Живан и баћа Косана, син Миодраг и снаја Гордана, унук Горан и снаја Гордана и два праунука, Владимир и Ненад.

Од две штале једна је нова и изгледом одудара од оних које смо навикили да виђамо по Шумадији. Цела једна страна зграде је потпуно отворена и тако стоји од пролећа до јесени, а онда се затвара само балама сена и шаторским крилом за зимски период. Реч је о савременом систему градње сточарских фарми по европском моделу, а Николићи су ову изградили по пројекту стручњака којег им је послао „Имлек“, коме годинама предају млеко.

Зграду фарме започели су у мају и завршили у августу прошле године. Изградња је коштала око 18.000 евра, од чега су Николићи уложили 12.000, а аграрни буџет града Крагујевца 500.000 динара бесповратних средстава, као вид помоћи развоју пољопривредних гаџинстава у општини.

■ У плану 20 крава

- Имали смо пет музних крава и решили да повећамо број на десет. Стара штала постала је тесна и одлучили смо да градимо нову. До нас је дошао градски информатор за пољопривреднике где су нудили учешће аграрног буџета у инвестицији објекта. Рок за пријаву био је 21. март и решили смо да конкуришемо, па шта буде. После месец дана стигло је решење да ћемо добити 500.000 динара, прича Горан Николић, који је у домаћинству званично добитник ове донације.

Ова помоћ је за њих, каже, била огромна, јер да је нису добили градили би сопственим средствима фарму за 10 крава, а овако у новом објекту сада има места за 20 расних грла. Уклањање стајског ћубрива је аутоматизовано, нема бетонске плоче у згради, већ је простор према тавану отворен због проветравања, све по новим стандардима и прописима.

Постоји, међутим, и друга страна медаље, али није до градских власти, већ је дошла као последица кретања на тржишту и

смањила зараду од млека коју су имали прошле године, каже Горан.

- Пре годину дана откупна цена млека била је 35 динара, а сада је 25 до 26 динара за наше млеко које је високог микробиолошког квалитета, што директно утиче на цену. Нас производња једног литра кошта тачно 19,30 динара. Остало је наша зарада и она је 10 динара мања по литру него прошле године. Шта да кажем, остаје нам зарада за једну просечну месечну плату, око 40.000 динара, калкулише Горан.

Са овим приходом Николићи нису задовољни, али остају определjeni за производњу млека. Њихов план је да повећају стадо на 20 музних крава, са садашњих 14, и дуплирају приход. Да се сада престројавају на неку другу производњу - немају намеру.

У разговор се укључује и деда Живан, који каже да је њихов рођак засадио купине на два хектара, јер је цена прошле године била 120 динара, а ове године је 20 динара по килограму и човек не зна шта да ради.

Николић у млекарству, ипак, виде сигурност. Породица је 30 година производила креч, као и многи у Ђурђевцу, а потом су купили два камиона, па су се бавили и превозничком делатношћу, што раде и данас. Имају 13 хектара земље, а комшије које су напустиле пољопривреду нуде им на продају

уписао Средњу ветеринарску школу у Тополи. Планови су им везани за даље модернизовање фарме крава и увођење музилице из Немачке, која ће омогућити да млечко из вимена кроз цеви иде директно у суседну просторију, у лактофриз. Ове године купили су још један нов трактор. Опет су добили помоћ, јер ће им половину камате плаћати градски аграрни буџет, а половину држава, па њима остаје само отплата главице.

- Граду смо на помоћи захвали и само баксуз може да каже да то није велики допринос нашем домаћинству, каже на растанку Горан Николић.

■ Рајко пун планова

Петнаестак километара даље, пречицом преко Лужница, долазимо до куће Рајка Домановића у центру Горњих Јарушица, истим поводом, јер и он је прошле године изградио нову хладњачу уз учешће градских средстава од 500.000 динара. Рајкова велика кућа на спрат на главној је сеоској раскрсници и гледа на задружни дом преко пута, ис-

РАЈКО ДОМАНОВИЋ ИСПРЕД ОБЈЕКТА НОВЕ ХЛАДЊАЧЕ

УНУТРАШЊОСТ ХЛАДЊАЧЕ ЗА СМЕШТАЈ ШЉИВА

своја имања. Са своја три трактора они би, како каже Горан, могли да обрађују и сто хектара, али не налазе економску рачуницу.

И старији Горанов син Владимира одлучио је да остане у селу и

пред којег је споменик његовом рођаку из фамилије Радоју Домановићу.

Хладњачу је Рајко изградио са сином Гораном, који је остао у селу и преузео породични бизнис

ГОРАН НИКОЛИЋ СА СИНОВИМА У НОВОЈ ШТАЛИ

ВЕЛИКА ПОРОДИЦА НИКОЛИЋ И СВИ ПРИВРЕЂУЈУ

којим се отац годинама бавио, откупом орахове грађе. Рајко је сину оставио породичну кућу на стотинак метара одавде, а он је изградио нову на главном сеоском путу, због посла са ораховином.

Али, како имају 13 хектара земље, радили су упоредо и пољопривреду.

- Син је хтео да градимо фарму за тов јунади. Колико сам пратио по штампи, та делатност није сада исплатива, па сам му предложио да уложимо паре у градњу хладњаче. Ово поднебље је добро за шљиву, а и сами је узгајамо на око два хектара. Послушао ме је, прича Рајко.

Градњу су почели у јесен прошле године, али су чули да град даје бесповратна средства за овакве објекте, па су се пријавили на конкурс. По Рајковој причи, дошли су две жене из општине, гледале темељ започетог објекта, пројекте и планове и рекле да им се јаве када заврше радове на хладњачи и да ће добити донацију.

- Ми смо имали паре за целу инвестицију. Ангажовао сам пет врста мајстора и за 25 дана хладњача је, са све опремом, била изградњена и пуштена у рад. Из општине су дошли и нису могли да верују. Након неког времена уплатили су 500.000 динара на наш рачун, како су и обећали, каже Рајко.

Он сматра и да су те паре добродошли, да није реч о неком изузетно великом улагању, али није ни за потцењивање. Битно је да се ово учешће даје онима који имају намеру да раде, каже Домановић.

Породица планира да у овој го-

дини откупи од производија 40 до 50 тона шљиве. У четвртак, 13. августа, када смо их посетили, очекивали су у вечерњим сатима 20 трактора са шљивом, а истог дана требало је да стигне и 3.000 гајби за паковање. Обичну шљиву, без петељки, откупљују за 12 динара и она се не складишти у хладњачи, већ одмах оде даље на прераду. Шљиву са петељком, која мора да има квалитет и боју, смештају у хладњачу и чувају је до испоруке купцу у Русију, и њу плаћају 20 динара.

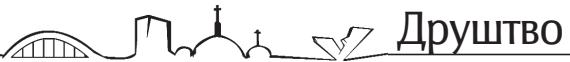
Рајко нас одводи до хладњаче смештене иза куће, испред које је електронска вага и палете за превоз гајби. Из свих околних села мештани овде довозе шљиву да је предају и они поздрављају што је саграђен овај објекат, а задовољни су и што је исплата одмах, на руке, објашњава Рајко.

Са сином Дејаном планира да повећају засад шљива на још три и по хектара. У плану је и изградња сушаре, одмах поред хладњаче, коју ће подићи до краја године, а пустити у рад додатно, па ће кренути и са паковањем сушеног плода.

Но, ту није крај Рајковим пословним идејама. Док нас води да нам покаже спрат куће, на којем су четири спаваће собе опремљене новим намештајем и велики дневни боравак са модерном кухињом, каже да се носи мишљу да крене и у сеоски туризам, да у дворишту поред куће изгради базен и све што иде уз то.

Пред крај разговора из града стиже и син Дејан, тек да прибележимо и његову изјаву да је све та које је отац испричао и да се градња хладњаче показала као пун погодак. Дејанови синови одлучили су да остану у Јарушицама. Старији је четврта година Средње пољопривредне школе у Свилајнцу, а млађи трећа година Средње шумарске школе у Краљеву.

Милош ПАНТИЋ

УЗБУНА МЕЂУ НЕЗАПОСЛЕНИМ ТРУДНИЦАМА

Изгубиле посао и материјалну помоћ

Пише Јаворка Станојевић

Iодстакнута медијским извештајима о незавидној ситуацији у којој су се нашле труднице из Војводине које су, у међувремену, остале без поса, а после ступања на снагу новог Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености, у нашој редакцији, ових дана, обрела се Ана Јоковић, будућа мајка која дели њихову судбину. Ова двадесетсмогодишња професорска математичка, наиме, од јуна не прима надокнаду за боловање, на коме је због одржавања трудноће, а на коју је, по старом закону, имала право и упркос томе што је законодавац предвидео да се стечана права не могу ретроактивно укидати.

Њена прича једна је од оних које се често могу чути од добрих студената који, упркос високим просечним оценама и ефикасности студирања (дипломирала је прва у генерацији), тешко долазе до посла у струци. Ана је, мада је математичку дипломирала на професорском смеру, пристала да ради у једној програмерској фирмама која, нажалост, није могла да опстане на тржишту, тако да је ова млада жена, после три године, остала без поса. Догодило се да је управо тих дана сазнана да очекује бебу, али је радост због планираног проширења породице помутио страх за егзистенцију.

■ А, стечена права?

Породицу Јоковић посебно бриње чињеница да Анин супруг такође ради код приватника, као програмер, због чега стрепе хоће ли, када беба дође на свет, имати сигуран извор прихода. Размишљајући да ли је, уопште, погодан тренутак за рађање, овај брачни пар је, упркос силеној жељи за подмлатком, морао да узме у обзор и биолошки сат који није на страни мајки (најранију младост посветила је учењу и трагању за послом), као и да Ана тешко може рачунати да ће се запослiti као професор, будући да у школама има доволно математичара. Зато им је, каквутакву, сигурност уливала чињеница да ће Ана имати право на тромесечну материјалну надокнаду.

Надлежни обећавају, под притиском јавности, да ће донети нове мере за заштиту трудница које су остале без поса, којима је новим законом укинуто право на материјалну надокнаду

ду због губитка поса, а касније и право на трудничко боловање и породиљско одсуство. На овај начин би, чак и да супруг остане без поса, Јоковићи могли да се снађују и на приватне часове које би могли да држе.

Планови су им, међутим, помутени када је Ана отишла, у јуну, у Националну службу запошљавања да преда извештај лекарске комисије, на основу кога је остваривала право на надокнаду. У овој служби су јој, међутим, без детаљнијег објашњења, казали да више не може рачунати на материјалну надокнаду. Недуго, потом, Ани је стигло и решење, на основу кога јој се укида већ стечено право на овај вид новчане помоћи. Будућа мајка затражила је помоћ правника, који су јој указали на члан 104. новог Закона, у коме стоји да се остварена права не могу укидати, због чега је наша саговорница упутила жалбу на адресу Националне службе, али је изостао одговор. Сада, у седмом месецу трудноће, Ана Јоковић стрепи, упоредо са срећом због додлaska на свет жељене бебе, хоће ли моћи да јој пружи све оно што свака мајка жели да обезбеди свом детету.

- Страх ме је од неизвесне будућности. Кад помислим колико новца треба само за када се дете роди, а где су остали трошкови! Колико кошта опрема за бебу, креветац, пелене, храна, средства за хигијену... Са друге стране, мислим, шта да сам чекала сталан посао? Када ћу да подижем децу, јер не планирам да останем на једном, пошто сам јединица, каже ова трудница.

Прича ове младе жене, на жалост, није усамљена. Иста судбина задесила је све будуће мајке које су се нашле у незавидној ситуацији када су, у току трудноће, остале без поса, пошто Законом о запошљавању и осигурању за случај незапослености, који је ступио на снагу 23. маја, није предвиђено да се икome, па ни трудницама, надокнада због привремене спречености за рад исплаћује дуже од 30 дана. По

истеку овог рока, будуће мајке које су изгубиле посао, баш као и све остале незапослене породиље, једино могу рачунати на једнократни новчану помоћ Републике, односно локалне самоуправе. Све остало препуштено је њима самима и њиховим породицама.

Шта на то каже друга страна?

■ Обећања за заштиту трудница

Према тумачењу Љиљане Петровић, директорке крагујевачке филијале Националне службе запошљавања, Ана Јоковић, ни остале будуће мајке које су изгубиле посао, не могу се надати позитивном одговору на жалбе и позивање на члан 104. старог Закона. Она објашњава да се стечена права однесе само на период од 30 дана, односно, на боловање које им је проједено у току важења старих законских одредби. Према таквом тумачењу, које примењује НСЗ, будући да се трудничко боловање продужава сваких 30 дана, за свако следеће које се одобрава после ступања новог Закона, важе мере које он прописује. Иако каже да јој је жао што су се и труднице нашле на удару нових одредби, директорка крагујевачке филијале НСЗ-а истиче да су они у случају Ане Јоковић, и свих сталих жена ко-

ТРУДНИЦА АНА ЈОКОВИЋ ОСТАЛА БЕЗ НАДОКНАДЕ ОД ДРЖАВЕ

је су се нашле у истој ситуацији, са-мо доследно применили закон. Ма-да изгледа да право није на страни наше саговорнице и осталих неза-послених мајки, има изгледа да ће притисак јавности натерати Мини-старство за економију и регионални развој, које је предложило поменуту Закон, да у најскорије време предложи мере које би питање надокнаде породиљама које су стапле без поса решиле другачије.

Ово нам је потврдила и Љиљана Лучић, државна секретарка за обласни социјалне политичке при Ми-нистарству рада која је, на питање „Крагујевачких“ шта ће ово мини-старство предузети да заштити бу-дуће мајке, као одговор послала штурму реченицу: „Министарство за економију и регионални развој, које је предлагач Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености, најавило је да ће предложити решења која треба да заштите труднице на боловању.“

Какве ће те мере бити, када се могу очекивати и хоће ли будућим мајкама бити надокнадено оно што им је новим законом ускраћено, за сада нико не зна.

То је питање којим би требало да се позабави Савет за популациону политику, наравно, да је основан, како се већ годинама најављује. Међутим, ово тело, чије је конституисање започела још

Коштуничина влада, још увек се налази у фази формира-ња. Ако је веровати држав-ној секретарки, изгледа да, ипак, има наде да се ствари помакну са мртве тачке. Љиљана Лучић је, наиме, на наше питање докле се стигло са применом стратеџије о подстицању рађа-ња, у истом штуром стилу, одговорила да се „форми-рање Савета за популациону политику, који би имао ос-новну улогу да координира политику Владе у спровођењу Стратегије за подстицај рађања, очекује до краја године“.

Право питање које следи после оваквог одговора није колико деце ће до тада бити рођено, него – ко-лико неће. Колико ће младих људи одлучити да чека боља времена, колико њих ће закључити да је бо-ље да будућност своје деце граде у иностранству, колико жена ће оти-ћи на абортус због страха да ће, ако затрудне, изгубити посао?

Политичари ће, и даље, држати говоре о „белој куги“ и одливу „мозгова“, старењу нације, преве-ликом број пензионера у поређењу са радно активним становништвом... А реалност показује да се, данас, у само три европске земље, рађа мање деце него у Србији. Реалност је, такође, да је граница рађања првог детета све ближа тридесетим и да све већи број парова одлучује да роди само једно дете.

MISIC

Kragujevac, Zmaj Jovina 1
Tel/fax: 034 370 471
370 077, 371 707
mservis@verat.net

Electrolux
SAMSUNG
BRAUN
gorenje

Prodaja i ovlašćeni servis kućnih aparata
renomiranih svetskih proizvođača
Gorenje, Samsung, Electrolux i Braun.

MAPKET

НЕДЕЉНЕ НОВИНЕ КРАГУЈЕВАЧКЕ ТЕЛЕФОНИ

333 111
333 116

ИНОФЕЛД

НЕДЕЉНЕ НОВИНЕ

GOLIJA d.o.o.

GRADBINSKI MATERIJAL
U ponudi građevinskog materijala nudimo Vam: OPREKSKI
PROIZVODI: CIGLA, GITER BLOK, PREGRADNI BLOK, SIVOREK, GVOZD...

IZOLACIONI MATERIJAL
Materijal za toplinske i zvučne izolacije u građevinarstvu:
URSA, ISOVER, AUSTROTHERM, FIM-Karpija, ZOLVERKA-Sd...

PARKET, LAMINAT, BROĐSKI PODOVI
usmeni parket, maseni parket, bambusni parket, bambus flo parket,
parket lamel, brokov parket itd. Ljagne akcione jasen, bukva...

SISTEMI SUVE GRADNJE
U našoj ponudi izvozimo: RICIPS, UIC, KANER
Materiali za: Sivo-maltenjanje, Oblađivanje zidova,
Termoizolacija, Oblađivanje podova, Oblađivanje plafona,
Sputne plafone, Pregradne zidove...

BOJE I LAKOVI
Iz naše linijske ponude dostavljamo boje i lakove:
HGT, Zvezda HELIOS, DELFIN BI...

VELUX I ROTO KROVNI PROZORI
Velux krovni prozori
Roto krovni prozori

Пише Гордана Божић

Уочи почетка школске године у крагујевачким школама влада прилично незадовољство међу просветарима. Прво су чекали на јубиларне награде, а сада им касни јулска аконтијација. Директори муку муче како да измире дугове за комуналне, због којих су рачуни поједених школа готово непрестано у блокади.

Локална самоуправа покушава да реши проблеме средствима из буџета, али у градској каси је све мање паре, јер трансферна средства не стижу ни упона онолико колико би требало. Ни у надлежном Министарству, изгледа, није ништа боља ситуација, тако да, по свему судећи, овај распуст прија само ћацима. Не зна се само хоће ли на време сести у клупе, пошто се у школским синдикатима још увек разматра опција штрајка.

■ Ко треба да плати

Незадовољство је кулминирало још пролетос, а изазвали су га проблеми са јубиларним наградама за 10, 20 и 30 година радног стажа, за период од 15. октобра 2005. до 31. децембра 2008. године. У Крагујевцу ради више од две хиљаде просветних радника, а право на накнаде које им припадају по основи јубиларних награда стекло је њих 809. За 450 запослених у 22 основне школе требало је обезбедити око 23 милиона динара, а за 359 у 11 средњих школа још 21 милион динара.

Они који су у школама радили 10 година треба да добију 23.000 динара. Просветари са 20 година стажа очекују 45.000 динара, док онима са 30 година рада припада 65.000 динара.

Велики број запослених који су стекли услов да добију ове паре, а нису их добили, тужио је школе и због извршних судских пресуда школски рачуни били су аутоматски блокирани.

- Тачно је да је потписан колективни уговор између министра и репрезентативних синдиката просветних радника. Ту нема дилеме. Самим тим просветни радници су стекли право да добију јубиларне награде. Проблем је, међутим, у томе што није дефинисано ко ће то да плати, него се тек након потписивања кренуло са тумачењем закона, објашњава Драгослав Милошевић, члан Градског већа за образовање, раније и сам директор осnovне школе.

Он сматра да је закон јасан у том погледу и да су прецизно одређене обавезе локалне самоуправе према школама. Када је реч о личним примањима, она су у ингеренцији Министарства просвете, док средства из градског буџета покривају одржавање објекта, стварање услова за рад, стручно усавршавање, превоз ученика и наставника.

Логично је, тврди Милошевић, да када неко донесе одлуку да се исплате новчана средства, онда тај треба да обезбеди и новац. У овом случају Министарство и синдикати договорили су се да то исплати неко трећи - локална самоуправа. Због тога у овом тренутку око стотину школа у Србији има блокиране

ЦЕЛОДНЕВНИ БОРАВАК У ШКОЛИ „МИРКО ЈОВАНОВИЋ“

ШКОЛЕ У ФИНАНСИЈСКИМ ПРОБЛЕМИМА

Тешко иде и јаре и паре

Судске пресуде због неисплаћених јубиларних награда довеле су до блокаде школских рачуна, па је Министарство просвете решило да не уплати јулске аконтијације, како новац не би отишао на награде. Пожар опет мора да гаси локална самоуправа, или на уштрб планираних инвестиција у просвети

„Драгослав
Милошевић:

Убрзо ћемо завршити причу са исплатом јубиларних награда, како би просветни радници могли да примају плате, а други корак је да почнемо да исплаћујемо комуналне обавезе

да је локална самоуправа дужна да намири све трошкове осим зарада

рачуна, а све су јужно од Београда.

- До средине маја трајала је недоумица ко треба да обезбеди паре за јубиларне награде - локална управа или надлежно Министарство. Ми смо решили да пресечемо и Градско веће донело је одлуку да локална самоуправа буде та која ће обезбедити средства и амортизовати незадовољство запослених. Урађена су решења и планирана динамика исплате - каже Драгослав Милошевић.

Са друге стране, начелник Школске управе у Крагујевцу Радојко Дамјановић каже да се у члану седам Закона каже да је локална самоуправа дужна да

и да је ствар од почетка била јасна.

■ Ништа од инвестиција

- Надлежни у локалној управи били су веома коректни и заиста је похвално да је проблем брзо решен, али чињеница је да нема паре у буџету и ми смо предочили школама да ће ући у још већи проблем уколико траже исплату судским путем, каже Дамјановић.

С обзиром да потребне паре нису планиране у градском буџету, овај трошак одразио се на планиране инвестиције у образовању. Сви директори школа унапред су обавештени да за исплату јубиларних награда неће бити паре у буџету, већ ће оне бити подељене на уштрб капиталних инвестиција. Са тих 44 милиона динара планирано је да се уради фискултурна сала у Основној школи „Живадинка Дивац“ у Станову, целодневни боравак у школама „Мирко Јовановић“ и „Вук Стефановић Каракић“, као и да се доврши сала у ОШ „Светозар Марковић“. Након доношења одлуке о исплати јубиларних награда одустало се од фискултурне сале у

Станову, а од прилива новца зависила су остала улагања. Међутим, ништа од тога није урађено, али не само због исплате јубиларних награда, него и због смањења трансферних средстава од државе. Крагујевац је од почетка године добио 240 милиона динара мање у односу на планирану динамику.

До сада је новац уплаћен за 19 школа, а током ове недеље обећано је да ће бити уплаћено за још десет. Средства су прво добиле оне школе које је јубиларне награде треба да исплате до милион динара, затим до два милиона, а у последњој групи су оне које дугују више од два милиона и оне ће добити новац до половине септембра. Највише новаца, око четири милиона, биће издвојено за Политехничку школу у којој око 150 наставника очекује исплату јубиларних награда.

Ситуација, међутим, није много боља ни после ове „инфузије“, пошто се дугови школа за воду, струју и грејање мере милионима динара. Због неплаћених рачуна многим школама често су искључени телефони, а интернет везе су у прекиду.

Ових дана, тврди наш саговорник, требало је да стигу и средства за месечна примања запослених, али је Министарство просвете наредило начелницима школских управа да се у школама обустави исплата аконтијација за јул, јер би средства за јубиларне награде, по извршним судским пресудама, опет била скинута са школских рачуна. Да би заштитило своје паре, Министарство је свесно донело овакву одлуку и запосленима ускратило аконтијације, док локалне самоуправе не намире рачун за јубиларне награде.

- Наша намера је да убрзо завршимо причу са исплатом јубиларних награда како би просветни радници могли на време да примају плате. Већ смо одблокирали рачуне свих школа, а други корак је да почнемо да исплаћујемо комуналне обавезе, јер по том основу дугују се милионски износи, објашњава Драгослав Милошевић.

Према његовим речима, локална самоуправа ће затражити партнерство са Министарством просвете када је реч о инвестицијама у школске објекте и наставити борбу за децентрализацију у свим областима на релацији Влада - локална самоуправа.

У „СВЕТОЗАРУ“ ИЗБЕГЛИ БЛОКАДУ

Наставници нису тужили школу

Да су се садашње неприлике могле избеги сведочи пример Основне школе „Светозар Марковић“. Рачун ове школе остао је ликвидан и поред тога што је 50 запослених стекло услов за исплату јубиларних награда у укупном износу од око 1,5 милиона динара. Директор Миле Станић објашњава да је све ствар договора и да су на тај начин избегнути непотребни трошкови.

- И ми смо се суочили са проблемом јубиларних награда, али је и запосленима и представницима синдиката било јасно да би тужбе и судске пресуде блокирале рачун школе. Зато се нико од професора није одлучио за ту варијанту. Поступили су разумно, а договор о динамици исплате брзо је постигнут, наводи Станић.

Такође, исплаћене су и аконтијације за јул, а Станић сматра да неће бити проблема ни приликом наредних исплати.

АКЦИЈА „ВОДОВОДА“ У ЗАШТИТИ ГРУЖАНСКОГ ЈЕЗЕРА

Почело уклањање понтона

Радници „Водовода“ почели су пошле недеље да уклањају понтоне и платформе на Гружанској језеру и у наредних месец дана требало би да буде демонтирано седамдесетак монтажних творевина постављених да би њихови власници имали бољи прилаз води. Према речима заменика директора ЈКП „Водовод и канализација“ Томислава Вукадиновића, рушењу је претходио покушај да се пронађу власници како би са њима био направљен договор да сами уклоне своје бесправно постављене објекте.

- Власнике, међутим, није лако наћи, јер је те платформе и понтоне стављао како је ко стигао. Ипак, наши радници су неколико дана пре рушења обилазили језеро и разговарали са онима који су тамо затекли. Већина се сложила да загађивање може имати опасне последице и дала обећање да ће сами склонити оно што је направљено. Оне које нисмо пронашли нисмо могли ни обавестити, па смо, пошто је очигледно да су објекти подигнути бесправно на тужој својини, приступили рушењу. Све радимо о свом трошку, а трошкове нећемо имати од кога да наплатимо, јер ти објекти и немају власнике, каже Вукадиновић.

Заменик директора истиче да је уклањање понтона и платформи само први корак у настојању „Водовода“ да сачува Гружанско језеро. Упоредо се, стога, тражи начин да се реши најкрупнији проблем, а то

је легализација Етно села. У предузећу процењују да ће, ако уз помоћ надлежних министарстава и правосудних и инспекцијских органа издејствују његово рушење, много лакше ићи уклањање брвнара и других мањих објеката који су никли у приобаљу.

Имајући у виду опасност која прети од загађивања акумулације, Вукадиновић очекује да ће министарства екологија, здравља и водопривреде, којима су се обраћали, у најкосије време иницирати конкретне потезе који би тако нешто осујетили. Исту

помоћ у „Водоводу“ очекују и од члана Градског већа Срђана Матовића, коме је предузеће доставило комплетну документацију о опасностима које прете води Гружанској језеру.

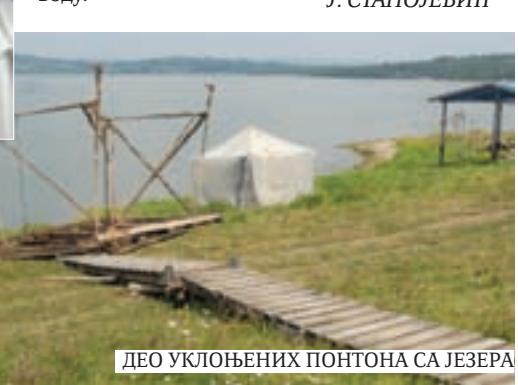
Заменик директора истиче да напори „Водовода“ неће имати жељене ефekte уколико изостане потребно разумевање и подршка државе и локалне самоуправе. Јер, „Водовод“ нема могућност сам да штити воду и заштићену санитарну зону која се протеже на 510 метара око 42 километра дугачке обале акумулације. У рукама предузећа није ни могућност да санкционише узурпаторе имовине, нити може да постави чуваре који би обезбеђивали заштићену зону.

Упркос свему, у „Водоводу“ наглашавају да немају намеру да одустану од настојања да граду и будућим генерацијама сачувaju чисту воду.

J. СТАНОЈЕВИЋ

ТОМИСЛАВ
ВУКАДИНОВИЋ
НАЈАВЉУЈЕ
НОВЕ АКЦИЈЕ

ДЕО УКЛОЊЕНИХ ПОНТОНА СА ЈЕЗЕРА

Телеком демантовао фаму о ОМНИФОН пакетима

Промотивни период за пријављивање трајаће до 1. децембра, а у „Телекому“ истичу да се услуга неће аутоматски наплаћивати, већ само корисницима који се пријаве за даље коришћење

Интернетом је последњих месеци кружило анонимно обавештење о новом пакету који нуди „Телеком“, а којим се упозорава на покушај те компаније да корисницима АДСЛ у цену „урачуна“ и услуге тзв. ОМНИФОН пакета, без претходне сагласности самих корисника. У мејлу који је прослеђен и већини медијских кућа пише, на полеђини рачуна за фиксни телефон, сасвим ситним и једва видљивим словима, да нуде промотивне услуге ОМНИФОН пакета, који укључује конференцијско телефонирање, позиве на чекању...

Пакет је, иначе, промотивно активиран, а уколико корисници АДСЛ, наводно, нису приметили обавештење на рачуну и одјавили пакет до 1. августа, поменута услуга аутоматски ће се сматрати прихваћеном и месечно фактурисати са додатних 120 динара, плус ПДВ.

- Могуће је, дакле, ове услуге које нисте ни тражили, а увели су вам их, одјавити на телефон 9813 или мобилни 064 1789. Наравно, да бисте нешто отказали прво бисте морали да знате да имате ту услугу, а са таквим приступом у обавештавању корисника о новим услугама рекло би се да је циљ био, а да не знаете, да вам је услуга активна све док не почну да је наплаћују, каже се у мејлу.

- Нема потребе наглашавати да је ово класичан АПП (ако прође-прође) покушај преваре. Правници кажу да механизам тихог, прећутног продужења уговора

може да се примењује само код већ законито заснованих уговора, изјавом обе уговорне стране, уколико се у дужем временском периоду уговор уредно извршава, па је истекао рок примене уговора, а странке се и даље понашају на начин који указује да желе наставак тог односа. Но, на овај начин се не може увести никакво заснивање нових услуга у уговору, јер је потребна изричита сагласност уговорних страна, упозорава један од учесника расправе која кружи нетом.

Анонимни аутор, на крају, истиче да проблем није у тих 120 динара, плус ПДВ, већ што се на овај начин може десити да нам сутра, рецимо, у самопослугама промотори почну кришом у корпе убацивати жваке, сапуне, маслиново уље...

„Телеком Србија“, међутим, демантује да ће се наплаћивање ОМНИФОН пакета вршити аутоматски.

- Пакет ОМНИФОН обједињује четири веома корисне услуге: идентификацију позива, позив на чекању, преусмеравање позива и конференцијску везу. Месечна претплата износи 119 динара (без ПДВ-а), а наплата се врши путем телефонског рачуна, наводи се у саопштењу ПР сектора „Телеком“ – Промоција услуге.

Иначе, рок за пријављивање оних који желе да користе пакет ОМНИФОН продужен је до 1. децембра 2009. године, а сви АДСЛ корисници, на које се ова промоција и односи, имају могућност да ову услугу користе и након истека промотивног периода. Потребно је само да се пријаве за даље коришћење позивом на 9813 или 064 789. У супротном, ова услуга биће им од 1. децембра аутоматски искључена. Сви корисници којима је ова услуга промотивно понуђена обавештени су о наставку промоције у рачуну за телекомуникационе услуге за месец јун, док је иста информација објављена и у штам-паним и електронским медијима, стоји у саопштењу „Телекома“. Н.С.

Друштво

ДНЕВНИК

Дупла штета

Као да отимачина после 1945. године није била довољна, па ће новац за обештећење законских власника имовине из цепова морати да изваде порески обvezници. Сјајна идеја, зар не, да они који су саградили куће на отетој земљи постану њени власници за ситне паре, а ми обештетимо законске титуларе!

Уторак, 11. август

За Mihaela Martensa, iz Frankfurter Allgemeine Zeitunga, прикупљам део грађе за његову књигу о немачко-српским односима из угla страдања Срба у Другом светском рату. Он је један од бОльих новинара које знам, био је дописник из Русије, Бугарске, Турске, Србије. Неколико пута био је у Крагујевцу, а заједно смо обишли пола Србије у потрази за сведоцима и аутентичним причама.

Данас за њега припремам обимне разговоре са два сведока масакра у Шумарицама и три средовечна човека који се сећају обележавања „Великог школског часа“ из својих школских дана. На мене оставља утисак различите схватање страшног догађаја. Док млађи причају о „мучењу“ које су морали да трпе одлазећи по киши да гледају „Час“, стара жена и данас кроз сузе препричава сваки тренутак, као да је јуче био, када су јој одвели брата, ујака, стрица, оца, леду и све их у Шумарицама побили. Упоређујући различите приче, упоређујем и наше односе према вредностима. И док је мени ниподаштавајући однос према вредностима овде сасвим убичајен, Михаелу није јасно да се овде вредности не негују и не поштују и да је ових дана најважније да Цеца нема целулит и да је дебела Сека „одвојила“ телохранитеља.

Среда, 12. август

Добар другар, економиста ми, уз кафицу, објашњава да ли су реалне нове мере Владе за смањење буџетског дефицита, да ли је оправдано повећањем пореза и смањење јавног потрошње или треба учинити обратно. Тврди да Влада нема разлога за оптимизам пред један разговор са ММФ-ом. Наша власт је весела Лукреција Борција, каже он, опет нас оптимистично трује фразом да „држимо ствар под контролом“ и „имамо добитни пакет“ за победу економске кризе. Поздрављам се са другом, којег сам иначе све питала, осим како су му жена и деца.

Помало коснута чињеницом да због „кризе“ више не стижемо ни да се испричамо као људи, враћам се кући и узимам Пруста, своју омиљену литературу. Али, убрзо морам да се појздравим са „Свановим крајем“, јер је моја ћерка окачила „ровер“. То значи да идемо да возимо исте – она да вози, а ја да је придржавам и да размишљам које су ми панталоне најлаганије за сутрадан, пошто ће ми ноге бити модре.

Четвртак, 13. август

Имам дosta после за своју редакцију. Из Лондона су звали за две рубрике, а код њих све мора да буде без грешке. Ако нешто није по њиховим стандардима враћају, па поново.

Прикупљам податке за једну од рубрика, тражим на интернету најсвежије анализе о утицају штампаних медија, а лакши део посла био је да сам тог јутра стајала испред једне трафике и гледала да ли Крагујевчани купују новине. Установила сам да није прошао озбиљнији човек а да није застao да купи новине. Иако се друштво и култура трансформишу у корак са технологијама, иако се свака вест, нови закон, промоција, догађај, прво појаве на интернету, новине се, ипак, купују. Мислим да је то због текње да очувамо мале дневне ритуале који нам улепшавају живот. Када бисмо јутарњу домаћу кафу и прелиставање јутарњих новина успели да заменимо за coffee to go и интернет вестима, једноставно не бисмо више били домаћини са Балкана.

Петак, 14. август

Код мене је петак дан када ми се обично дешавају ствари које ми не пријају. Таман сам искеширала 10.830,00 динара за месечни рачун за вртић, кад ми у у канцеларију уђе бивша колегијница коју овлаш познајем. Дошла да јој помогнем, ако могу. Млада жена је имала мајку која је умрла и брата који је жив, али је тежак наркоман који жели да раскући имовину коју је несретна жена завештала обома. Она има има двоје деце, завршила је факултет, али је недавно добила отказ. Пита ме ко је најбољи правник, да му се обрати за помоћ.

Нен проблем је што судски процес око наследства имовине њене мајке траје већ пет година, а прети да се продужи на још пет. Око прости поделе имовине. Додуше, има процеса који у спрсаким судовима трају и по 20 година, али овој жени је њен проблем, логично, најважнији.

Код куће ме све дочекује на свом месту, ако се изузму бојице, бојанке, пластични тањирићи и шољице, лутке, ксилофон... Покушавам да их склоним у велики сандук за играчке. „Неееене“, врискне Мара, „немој да ми дираш моју собу, где живе моје играчке“. Шта ћу, идем на терасу, једино место где могу да пушим.

Субота, 15. август

Мој суботњи јутарњи ритуал је скроман. Само да ме супруг и ћерка пусте да на миру испијем своју јутарњу „кајмакуш“ и прочитам новине. Онда сам свачија. Куваам по жељи, изигравам купца својој ћерки која је већ направила продавницу па чека муштерије, слушам на телефону опис дневних здравствених тегоба своје нане, спремам здрав макробиотички доручак своме супругу и нездраву војвођанску штрудлу за своју душу коју после сви поједу.

Ова се субота, међутим, нешто мало разликује. Идем на славу код пријатеља, Јованке и

Слађана Палчић

Дарка. Код њих се увек одлично проведем. Она је сјајна домаћица, а он гостољубив и опуштен. Гости за трпезом таман по мојој мери.

Недеља, 16. август

Недељу увек посвећујем себи. Мара је код баке, Зоки је са Маром, а ја седим маскирана као Рамзес Други, са маскама на лицу и коси и хватам „Жикину шареницу“ (коју моја духовита кума зове „Жикина гибаница“). „Гибају“ Жика емитује уживо из Рековца. Да развесели сироти народ Жика је своју екипу довукао овде на „Дане шљиве“. Фолклори, певачи-аматери, разапета шареница, избор за највећу кику, најдужи брк, ревија старијих јела... То је, за оне који нису знали, европска визија националног сервиса: „Шареница“, „48 сати свадба“, „Врућ ветар... Све забајајено и уцрвјало.

И док Жика ћуска „Жикино“ у Рековцу, други медији објављују да је то једно од најнеравнотакованијих места у Србији, које ће, док се ови у Београду наједу, потпуно нестati. Требало је Жиље „гибају“ у Рековцу да сними око седам увече, кад на улицама нема живе душе.

Понедељак, 17. август

Понедељак је дан када штампу пажљиво прелиставам и састављам списак „споровозних“ тема које ћу ове недеље обраћати за своју редакцију. Вести исте, све економска криза кочи, урушава, стопира... Задржавам се на чланку у којем се говори о Предлогу закона о реституцији. Слабо ме интересује шта о томе мисле Владини чиновници, више ме занима како га коментаришу оштећени, такозвани „стари власници“. Није да сам ја нека богатунка којој треба отета дедовина, па да се отисне у Париз. Осим што су ми деди запалили млин којим је хранио цело село, а машине из њега преселили у зем-задругу, узели 50 хектара земље, па се деда после два дана обесио од туге и немоћи. Није то нека штета, зар не? Као да је он једини.

У том чланку ме је заинтересовао податак да ће мом деди и осталим „старим власницима“ штету надокнадити њихови унучи. Као да отимачина после 1945. године није била довољна, па ће људима којима је једном на правди Бога све отето, неки Владин чиновник да процени колико им вреди дедовина. А онда ће новац за обештећење законског власника из цепова морати да изваде порески обvezници. Сјајна идеја, зар не? Да они који су саградили куће на отетој земљи постану њени власници за ситне паре, а да ми обештетимо законске титуларе.

Ауторка је новинарка, дојисница Би-Би-Сија

Како сам се провела у Врњачкој Бањи

Добила сам позив да се хотелу „Меркур“ у Врњачкој Бањи јавим 28. јула 2009., што сам и учинила.

Свој долазак у хотел пријавила сам на рецепцији, а рецепционерка ми је само пружила прст и показала ми на хотел „Шумадију“ преко пута „Меркура“. Оnda сам се тамо јавила пожарном који ми је пружио кључеве собе 203 и узео ми личну карту. Пошла сам уз педесет два степеника. Ја – сама, са тешким кофером и са једва преживљеним срчаним ударом, а три пута дневно на инсулину.

Соба је била на врху хотела, у самом углу. Када сам се ухватила за врату, била су откључана – тамо је већ на једном од кревета била моја будућа цимерка. Мој кревет – пресвучен, али на њему нема хотелских пешкира (за разлику од цимеркиног). Пошто сам понела четири своја пешкира, нисам ни инсистирала на хотелском инвентару. Чистачица је свакодневно улазила у собу – „прекрсти“ усисивачем преко ити-сона и, наравно, сваки пут не може да не примети моје пешкире како се суше преко кревета.

Време је пролазило и ближио се повратак кући. Међутим, ево још једне „занимљивости“ – трећу ноћ спавања чујем ја како у хотелској соби нешто шушти. Скочим са кревета, упалим светло, кад оно – соба пуне слепих мишева! Погледам на сат – два по понући! Узимем један од својих пешкира са кревета, па кренем да јурим слепе мишеве све до четири сата. И цимерка се разочара у смештај...

Иначе, падала нам је и киша, тако да је хотел прокишњавао. Низ телевизор – лије, итисон – мокар, кревет – такође. Нема где да се спава. Свуда по хотелу подметнуте канте и лавори, а када се иде у трпезарију – исти случај. Кад сам већ „код трпезарије“, храна им је као за свиње – без капи уља и соли, само барено поврће и сваки дан једно те исто: кашика бораније, кашика блитве, кашика шаргарепе... и то је то!

Отишла сам у бању са поломљеним и ишчашеним раменом и истегнутом ножном тетивом, за које сам имала налазе свога ортопеда. Свиштио је напомнијати да није било шанса да добијем физиотерапи-

Ко све продаје књиге

Читаоци писане речи, од продаваца књига, без обзира колико ови познају литературу коју продају, с правом, као од сваког трговца, очекују бар мало поштовања и љубазности.

Оно што смо ја и моје седмогодишње дете, у петак, 7. августа око 11 сати, доживели од „продавца“ на трећем киоску за продају књига, гледано из правца „Центротекстила“ према Пошти, најблаже речено, за сваку је осуду.

Док сам разгледала шта има на штанду од литературе, како бих детету купила одређену књигу, „господин“ који ту ради упорно је седео читајући новине, повремено нас посматрајући, очигледно без намере да нас услуги, или нам се, на пример, бар обрати речником који очигледно њему доликује: „Шта ви хоћете?“. За то време, моје дете је разгледало сликовницу.

Пошто нисам била услужена, а нисам видела ни тражену литературу, вратили смо све на своје место и кренули даље. У том тренутку дотични „продавац“, седећи у столици, иронично ме је упитао да ли знам шта хоћу. Одговорила сам му

да знам, али да он ту литературу очигледно не ма, након чега је од „продавца књига“, за кога сам касније сазнала да се зове Милан, а зnam му и презиме, кренула буџица псовки и увреда: „Шта ти знаш шта хоћеш, сељанцу једна“, „козо матора“ и слично. Речник му је толико богат, да ми домаће васпитање не дозвољава да цитирам шта је све рекао. Док се мој истраумиран седмогодишњи син тресао, он ми је чак претио и шамарио. Да не објашњавам колико ми је требало да умирим уплашено дете.

Сматрам да је сваки коментар сувишен. Тај не заслужује ни име да му се спомене, а могао би да се угледа на колегу коме сам се претходно обратила (киосци поред самог „Центротекстила“), и који је био изузетно љубазан, иако ни код њега нисам нашла тражену књигу. Не кривим много ни „речитог господина“, јер очигледно се, што народ каже, нешто носи и из куће, али би зато власници тих штандова и књига могли мало више рачуна да поведу кога анажују и плаћају да раде за њих. Што се мене тиче и посленика писане речи, којима сам испричала несвакидашњи доживљај, нас тај штанд више неће видети.

Мирјана Арсић,
Крајујевац

је – рекли ми њихови доктори да морам да платим...

Тако је то, ако пођете у Врњачку Бању, понесите мрежице за прозоре, а кишобране за кревете. И „послатица“ за крај овог мог путешествија. За мном је на аутобуску станицу дотрао нико други до – чистачица! Све се одиграло релативно број, у десетак минута. Док сам ја куповала карту, „заузела је бусију“ поред мога кофера и саопштила ми да сам ја узела њихове пешкире! Број сам отворила кофер и показала јој своје пешкире. Само је поцрвнела, окренила леђа и отишла без „извините“. Људи који су то посматрали грозили су се од оваквог чина. Кају: „Није јој упалило“. Дакле, тражила је да јој вратим инвентар за који нити сам била задужена, нити сам га видела.

Дошавиши кући, позвала сам рецепцију и јавио се рецепционар који ми је казао да разуме да сам у афекту, али извињења није било ни са његове стране. Додуше, рекао ми је да зна где ће „проследити“ чистачицу. Одговорила сам му: „Проследите је где хоћете, она није способна да сачува ни две козе, а ја ћу ово да дам у новине“.

Више ми неће пасти на памет да одем поново у Врњачку Бању.

Јаворка Ташаловић,
 пензионер из Крајујевца

Неупотребљива дечија игралишта

(„Једни постављају, други склањају“, „Крајујевачке“ бр 13)

Одавно решавам да се обратим вајашој редакцији поводом децијих игралишта, а ваш чланак у претпоследњем броју ме је додатно подстакао. О томе бих могла много да кажем, јер је то стварно проблем у овом граду, и то не само због малог броја објеката.

Прво, сва дечија игралишта су на сунцу, тако да лети могу да се користе тек од седам сати увече. Чак је и „забавни парк“, који је прошлог лета био у Великом парку, сада избачен одатле (образложење је да је парк сада срећен, не знам само за кога) и добио је локацију изнад парка, без имало хлада и у невиђеној прашини. Прошлог лета су током целог дана предшколска деца ту стварно уживају. Са осталим бакама, мамама и другима који чувају децу договорала сам се да пишемо петицију Скупштини града, али можда можете и ви да помогнете да се тај забавни парк врати на прошло-

годишњу локацију. Друго, игралишта су у прашини када је лепо време, а чим падне најмања киша, онда се формирају баре, због неравног терена. Претпостављам, ако је стављање подлоге скупо, да бар може да се засади трава, која ће трајати сигурно неколико година.

Уз то, нека су и ризична, пре свих они испред градске Скупштине. Тобоган је одваљена страна, тако да је једно дете пре пар месеци ту сломило и руку када му се рукав закачио за тај расцеп.

Заборавила сам играоницу на језеру Бубањ. Она је била у хладу, али о њој апсолутно нико није бринуо тако да је полако пропадала. Како сада изгледа не може да се опише, то треба видети.

Била бих веома захвална, као и многобројне маме, баке, а нарочито деца, када би се нешто предузели по том питању

Гордана Милошевић

marketing@kragujevacke.rs

Лош рачун за цене обданишта

Пишем у своје име, али нисам једини који се претходних дана суючио са овим проблемом.

Наиме, добили смо уплатнице за обданиште на којима је написана цена од 10.243 динара.

Уплатили смо за јул (аконтација) 2.201 динар. Тада је обданиште коштало 4.500 динара на основу просека плате из 2008. године! Стигло је да треба да доплатимо до цифре од нешто више од 9.000 динара па јул, плус аконтација за август 4.500 динара. Све укупно, наведени износ од 10.243 динара.

Остали смо супруга и ја без текста. Не само да немамо тај новац, него и да га имамо да ли је све ово нормално? Рађене су нове цене обданишта на основу старијих просека из месеца 2008. године, када смо имали већи просек и када се радило. Запослен сам у Ерозији, а моја жена код приватника. Обданиште је сада преко 9.000 динара – за једно дете!

Међутим, последњих шест месеци моја плата је 20.000 хиљада – просек, а женина 17.000. По том просеку ми никако не спадамо у групу богатих, него сиромашних, а треба да плаћамо по скоро највећој цени. Као што знаете цела година је лоша и једва састављамо крај са крајем, иако смо припадали средњем сталежу. Ја сам грађевински техничар, а жена машински инжењер. Сада смо у ситуацији да се осећамо као отпад овог друштва.

Од раног јутра био је ред у називи „дечијој заштити“, јер су људи били на ивици слома. Ја сам ушао први и рекао да не може да се ради нови ценовник на основу старијих просека из 2008. године. Ми не живимо у 2008. години, него је август 2009. и плате су дупло мање, а жена није примила породиљско од априла месеца! Нису знали шта да ми кажу, рекли су ми да је Градско веће тако одлучило. Отишао сам код Славиће Савелић, која је задужена за обданишта и члан Градског већа. Није ме примила! Мој кум, који живи у Београду, плаћа највећу цену за обданиште, а то је 7.500 динара. У Новом Саду је још мање, у Г. Милановцу 2.500 динара ...

Молим вас да покренете тему зашто се узимају стари просеци за нове цене, кад је већини смањена плата. И шта бива ако у току године један родитељ остане без посла?

Предраг Милошевић,
Крајујевац

МАРКЕТИНГ

ТЕЛЕФОНИ:

034/333-111

034/333-116

ЧЕДЕЉНЕ НОВИНЕ

marketing@kragujevacke.rs

ZASTAVA PROMET

ARENA
MOTORS
KRAJUJEVAC

AKCIJA

- VELIKA RASPRODAJA ZASTAVINIH REZERVNIH DELOVA
- PRODAJA NA 5 MESEČNIH RATA

ZASTAVA PROMET-ARENA MOTORS
Lepenički bullevar 33, Kragujevac
034/304 395
www.arenamotors.rs

ЗАВРШТАК РАСЕЉАВАЊА СТАРЕ КОЛОНИЈЕ

Решења годину дана унапред

Средином прошле седмице преосталим станарима барака у Старој колонији унапред је уручено 61 решење за станове који ће до септембра идуће године бити изграђени поред школе „Станислав Сремчевић“. Тиме ће коначно бити завршено расељавање колонаца

Пише Александар Јокићевић

радоначелник Верољуб Стевановић и директор Градске стамбене агенције Владан Михајловић уручили су средином прошле седмице 61 решење за нове станове породицама које још увек живе у преосталим баракама у блоку испод Хиподрома, у Димитрија Туцовића и Ђенерала Терзијашића. Ово је први пут у историји градске станоградње да се решења уручују годину дана унапред - за станове који ће се тек градити поред школе „Станислав Сремчевић“.

Град је донео овакву одлуку како би те породице биле сигурне да ће добити конфорне станове за отприлике годину дана. Према речима градоначелника без разлога је дошло до панике код преосталих станара барака у Старој радничкој колонији.

- Иако нема никакву обавезу према њима, град има одређене намере са локацијом испод Хиподрома, тако да ниједног тренутка нисмо довели у питање обезбеђивање нових станова за те породице. За око годину дана уселиће се у станове у блоку код школе. У току је избор извођача радови, а градња би требало да почне најкасније у октобру. Рок за завршетак је септембар следеће године, објашњава Стевановић.

Вредност стамбених објеката са око 220 станови достиже осам ми-

МЕСТО ЗА ГРАДЊУ НОВИХ СТАНОВА

ГРАДОНАЧЕЛНИК УРУЧУЈЕ РЕШЕЊА КОЛОНЦИМА ЗА БУДУЋЕ СТАНОВЕ

лиона евра. Планирано је да стотину станови буде намењено за расељавање, док ће преостале Градска стамбена агенција понудити Крагујевчанима под повољним условима отплате.

Квадратни метар стана у новим зградама кошта 920 евра, а може се отплаћивати на кредит до 15 година, са каматом од 2,5 одсто и минимално учешће од 40 одсто.

Расељавањем колонаца испод Хи-

подрома, поред Соколане и код обданишта комплетно ће бити завршено рушење Старе радничке колоније.

Према речима директора Градске стамбене агенције Владана Михајловића, станари у преосталом баракама очекивали су да ће се ове године уселити у тек завршену ламелу, али када су чули да ће она бити продата уплашили су се да ће још 30 година остати у старим становима.

- Сада могу бити сигурни да ће у баракама живети још годину дана. Одлучили смо да слободне станове понудимо на продају, што је добар финансијски ефекат за будућу станоградњу. Једноставно, комплетно расељавање ће се завршити догодине када буду изграђене четири ламеле са 220 станови, каже Михајловић.

Пре почетка градње, Стамбена агенција ће понудити на продају локале у приземљу.

- На тај начин, обезбедићемо додатна новчана средства, а и нећемо бити у ситуацији да објекат саградимо, а да потом не можемо да продамо локале, додао је директор Михајловић.

Осим станови зграда поред школе „Станислав Сремчевић“ имаће приземље са великим пословним простором од око 2.000 квадратних метара и неколико мањих локала. Треба подсетити да је град до сада саградио више од 500 станови, а већина је искоришћена за расељавање породица из барака.

Иако су приликом преузимања решења поједини колонци били још увек неповерљиви да ће се уселити за годину дана, Михајловић их је разуверио речима да се озбиљно приступа послу и да више нема никаквих дилема.

УПОЗОРЕЊЕ ИЗ „ЕНЕРГЕТИКЕ“

Биће хладних радијатора

Због дуговања Групе „Застава“ за испоручену топлотну енергију, које премашује милијарду и по динара, набавка мазута још није започела, јер НИС инсистира на измирењу потраживања како би испоручио нове количине овог енергента

Иако се приближила грејна сезона, због огромних дуговања за испоручену топлотну енергију претходне зиме, „Енергетика“ послује у отежаним околностима. Дуг фабрике бивше Групе „Застава“ износи више од милијарду и по динара, од осталих привредника потражује се 236, а од грађана 281 милион динара, што поприлично успорава припреме за предстојећу зиму.

То, ипак, не значи да ће радијатори бити хладни. Од планираних 50 тона угља тренутно је на залихама 27 хиљада тона, али набавка мазута још није започела с обзиром да НИС инсистира на измирењу претходног дуговања „Енергетике“ да би испоручио нове количине. Не искључује се могућност да због нередовног плаћања Група „Застава“ остане без гаса, па из „Енергетике“ апелују на све потрошаче да измире обавезе како би се стекли услови за квалитетан старт грејне сезоне.

- Упутили смо допис фабрикама бивше Групе „Застава“ и осталим корисницима као најозбиљније упозорење, да своје обавезе настале у прошлој грејној сезони хитно измире, како бисмо набавили неопходне залихе угља и мазута, јер грејна сезона почиње за два месеца. Уколико се дуговања не измире „Енергетика“ ће применити све мере, укључујући и најне-популарнију - искључење. Наравно, у обавези смо да заштитимо кориснике грејања који услугу редовно плаћају, каже директорка службе маркетинга „Енергетике“ Нада Тимотијевић.

Тренутно, у току су радови на ремонту инсталације и опреме и одвијају се према предвиђеној динамици. На већини котлова обавља се такозвано фино подешавање, као и припреме за уградњу нове опреме и котлова у котларницама „Ердоглија“ и „Клинички центар“.

Паралелно са тим радовима обавља се систем даљинског грејања. До сада је извршена замена топловода у улицама Ђенерала Ковачевића и Спасеније Цане Бабовића, као и приклучни цевоводи у Андре Маринковића, Бранислава Нушића, Радоја Домановића, Кнеза Михаила, Његошевој, Бранка Радичевића, Сретењског устава, Светозара Марковића, Браће Марић, Кумановској, Обилићевој, Црвеног барјачета, Нушићевој и Карађорђевој. Такође, урађен је и прелаз преко Авалске што је и неопходно због реконструкције улице.

У већем броју зграда реконструисане су подстанице и уградене мерне групе. У току су тендери за изградњу подстаница, набавка калориметара (од 380 већ је уградено 150 мерних уређаја) и градњу котларнице на Аеродрому. Котларница у Централној радионици ће, по свему судећи, сачекати следећу годину.

А. ЈОКИЋЕВИЋ

НОВИ ПРОТЕСТ У АВАЛСКОЈ

Петиција за градоначелника

Нико од грађана неће дозволити да путари уђу у дворишта док породице које остају без кућа не добију станове, а и 800 евра по ару је понижавајућа понуда, поручују Сушичани

Месам кућу у Атинској за бараку у Колонији, писало је на једном од транспарената када се на углу Атинске и Авалске улице у изградњи окупило око педесет људи. Иако су прошлог петка већ одржали протест, незадовољни што им будућа траса Авалске „улази“ у дворишта, а порушиће се и девет кућа, одлучили су - да све понове. У уторак у подне, обратио им се одборник из Сушице Славољуб Брађоњић.

- На збору у Месној јединици договорено је да се у уторак окупимо у улици тако ће бити и следећег уторка, све док неко од надлежних не дође овде и разговара са људима. Одлучено је, бићемо јединствени, нема радова, нико од грађана неће дозволити да му уђу у двориште. Градоначелник својим Колонијама даје станове за бараке, а зар су бараке бо-

ље од ових кућа у Авалској. Кају, нелегално су саграђене. Та тврдња нема везе са реалношћу јер су неке куће стари и сто година. Желимо да и Сушичани добију станове. Нека тротоари буду ужи од три метра, нека им се исплати тржишна цена имовине. Овако како тренутно раде надлежни, рађено је 1945. године, рекао је Брађоњић.

Грађани су покренули петицију, прикупили око стотину потписа и упутиће је градоначелнику. У петицији објашњавају да су незадовољни поступком градске власти због најаве рушења стамбених објеката у Авалској без конкретног договора са власницима, а сматрају да је понуда од 800 евра по ару понижавајућа.

- Нећемо правити барикаде на улици, али нико неће ући у наша дворишта. Када је први пут рађен асфалт '72. наши дедови су уступили без надокнаде по три метра дворишта. Сада хоће да нам отму по шест метара. Изнад семафора, поред Тржнице, је градско земљиште, али они пут шире са дру-

ДРУГО ОКУПЉАЊЕ У АВАЛСКОЈ УЛИЦИ

ге стране, улазе у дворишта, упозорава Бранислава Тодоровић.

Ненад Крстић додаје да је 2004. године на углу Авалске и Фочанске легално саградио пословно-стамбени објекат од 1.300 квадратних метара, три локала и 10 станови. Грађевинска линија нове магистрале долази му до степеништа. Нема више ни паркинга.

- Овом петицијом тражимо да се спречи покушај хајдачује, јер ћемо се за своја права борити свим дозвољеним средствима.

A. J.

Неки Крагујевчани, попут Милана Стојковића Маће, већ годинама летњи одмор проводе на језеру у Шумарицама, али у оном забитом и теже приступачном делу. Лепо, близу куће, јефтино, мир и тишина, идлично летовање у нетакнутој природи, само изгледа да је и ту „ударила светска криза“

Iоследњих година, због промоције нових простора, али више због беспарице, популарне су акције под називом „Лето код куће“. Овај текст говори о томе, како да то изведете, али буквално. Уз помоћ људи из Спортског центра „Младост“, а у циљу популатизације до сада мање познатих места на шумаричком језеру, крећемо чамцем јер је до њих немогуће доћи копненим путем. За кормилом Педа, језерашка легенда, који нас води у тајни свет оних који бораве у шуми и тршћаку језера, горе високо, на његовом самом почетку.

- Људи који овде кампују другу обалу, ону прекопута плаže, називају „Италија“, појашњава нам Педа локални језерашки сленг.

По њему, они су прави робинзони.

- Само им фали Петко, шалџија је Педа, док његов чамац лага на упловљава у мир и тишину луке нашег саговорника Милана Стојковића Маће, која израђа из густе трске и циновског шиља, пазећи да не поремети распоређене пловке који плутају по глаткој површини језера.

Под дебелим хладом врбе, испод које су инсталиране све риболовачке справе, започиње Маћина „локалпatriотска туристичка“ прича.

Маћа (51) је из Винограда. Запослен је као ковач у Заставиној „Ковачници“, а свој годишњи одмор сваког августа, већ пуних 30 година, проводи на језеру у Шумарицама.

- Ја сам ту био још као дете, када се правило. Волим да одем и на Дунав и Сребрно језеро, али овде највише. Ту се најпријатније осећам, баш „свој на своме“, почиње да нас упознаје са својим царством на обали у коме доминира-

**ЛЕТО
КОД КУЋЕ
- АЛИ
СТВАРНО**

Крагујевачки робинзони

ЗАБАЦИ
ШТАПОВЕ И
УЖИВАЈ

ИСТИ ДОЧЕК И ИСПРАЂАЈ МАЋЕ СТОЈКОВИЋА

ју штапови, пловци, кедери и чуварке.

■ Мир, тишина и милина

У том царству Маћа је раскрчио трску и шиљак. Подигао је шатор у коме ноћива на војничком кревету и то је то - лето код куће.

- Милина је овде. Апсолутни мир и тишина, а најлепше је ујутро. Свитање у природи, устанеш натенане, попијеш прву, јутарњу кафицу на чистом ваздуху, па забраши штапове, каже он.

Тренутно је сам, али је раније имао више комшија.

- Долазили су на камповање Миленце пензионер, Росић из Петроваца, који је волео да одседне повише залива, а и Драган звани Деда волео је овде да летује. Дружили смо се, хранили рибу и пецали. Правили роштиљ. Више људи значило је и већу гужву и галаму, као и „већу шику“, али сназили смо се некако, духовит је Маћа.

Ове године авери су заказали.

- Изгледа да је светска криза погодила и овакав начин летовања. Немају људи паре више ни за то,

каже Маћа додајући да је проблем код ових локација које су атрактивне, али потпуно неуређене. Промоцији нових садржаја већ популарног „крагујевачког мора“ значајно би допринело када би се обале бар мало уредиле и посекла трска и шевари.

- Овако пет дана потрошиш да искрчиш место за пецање и прилаз чамцу, а она за десетак дана израсте поново, жали се он, мада додаје да нема проблема са снабдевањем. Обилазе га повремено син и снаја са унучетом, а храну и провијант дотуре му колега Драган који се на свака два-три дана појави са шураком.

- Клопа у овим условима и не би могла да опстане дуже.

Повремено нешто и упеча, али се жали да је рибе некад било много више него данас.

- Налети понеко шаранче од три до осам кила, понеки амур од 10 до 20 кила и има сомова од три, три и по киле, па до тридесет, само су они данас баш ретки, вајка се он. Иначе, рибу уредно храни, а и прекопута, у „Италији“, угодио је себи месташце за пеца-

САМО ЧАМЦЕМ ДО „ЦАРСТВА“
ШУМАРИЧКИХ РОБИНЗОНА

НОЋИ НА ПОЉСКОМ КРЕВЕТУ ПОД ШАТОРОМ

- Када хоћу да кренем, све уредим онако да буде пиц. Обавезно позовем чуваре да све преконтролишу. Људи који овде бораве највише брину о језеру јер су заљубљеници у природу. Такође, пошто смо овде даноноћно, помогли смо да се растерају и рибокрадице које више не бацају мреже већ су се „преселили“ на Гружу, рапортира Маћа.

Поздрављамо се с њим и пребачујемо у „Италију“. С оне стране види се неколико импровизованих надстрешница и колибица које су подигли неки момци из Шумарица. Они тренутно нису ту, али појавиће се увече да нахране рибу. На обе обале, ка мрестилишту, могу се приметити слично уређене локације за дуже и краће боравке. Дакле, тренутно капацитети за „лето код куће“ нису максимално попуњени. Па, ако вас мрзи да вадите нови пасош, имате проблема са визама и девизама, зентујете од свињског грипа, гужве, галаме, без бриге, не мора да значи да немате где на летовање.

Зоран МИШИЋ

СЕРВИСНИ ВОДИЧ

75
ГОДИНА
ИСКУСТВА
ГАРАНЦИЈА
БИЦИКЛИСТИЧКА РАДЊА
КОДЕ
Косовска 1/2 (063) 77 11 018

ГЕО ПЛАН
СВЕ врсте геодетских услуга
ПРЕМЕР земљишта
СНИМАЊЕ објекта
СНИМАЊЕ подземних инсталација

Карађорђева 19
034-368-555
064 288 45 73
064 150 82 28

AUTO SERVIS G&M
Dalmatinskih brigada 14

Čišćenje i provera
brzigača i sistema
za gorivo
Popravka i punjenje
autoklima
Kompjuterska
dijagnostika
Sve vrste opravki
vožila
Kompletan auto
servis

Mobilni
064 162 30 55
Telefoni
034 357 720; 034 343 627

MARMIL tende
www.marmil.rs

Tende, Venecijaneri, Trakaste zavese,
Rolo zavese, ALI PVC roletne,
Sunčobrani, Garajna vrata,
Harmonika vrata, Kamionske cirade,
Digitalna štampa

Vladimira Roločića 20
34000 Kragujevac
Tel.: 034/370-605, 340-954

DAM d.o.o.
Kolor C1
Jovana Radića 111
034 339 452
Kolor C2
Kneza Mihaila 56
034 306 181
Kolor C3
Vladimira Roločića 14
034 340 301

Boje Lakovi Fasade

Sieplatn prevoz za veće porudžbine
Radimo i nedeljom

NEKRETNINE GRUŽANKE

LOLE RIBARA 10 - 034 300 057

Пише Зоран Мишић

Највећа заблуда савременог человека је да од њега све почиње. Наравно да није тако, а да су на овим просторима још од праисторије живели и радили људи који су имали развијен духовни и верски живот говори и изложба „Култ у неолиту”, која је 7. августа отворена у Уметничкој галерији Народног музеја. Аутор изложбе Бранка Зорбић, археолог, уз помоћ неколико стотина предмета, фигура и експоната, успела је да овом поставком реконструше не само економику и свакодневни живот, већ и верски и магиско деловање људи који су историјски датовано у прошлост живели од нас тако „далеко” да се не могу назвати ни нашим прародитељима.

Сви изложени експонати (део су археолошке збирке нашег Народног музеја) припадају двема културама: Старчевачкој (5.500 до 4.400 године пре нове ере) и Винчанској (4.400 до 3.100 године п.н.е.) и пронађени су на локалитетима у близини Крагујевца, селима Куловца, Гравац, Дивостино и Бања код Аранђеловца.

Постоје разне теорије о пореклу Старчевца и Винчанаца. Дифузионисти тврде да су потекли са Близког истока, док други археолози, попут нашег прослављеног Драгослава Срејовића, сматрају да су они баш аутохтони и аутентични народи са овог простора. Њихове цивилизације протежу се на великим културним комплексима и обухватају данашњу централну Србију, читаву Војводину и делове Мађарске и Румуније.

■ Све посвећено плодности

- Обе ове културе биле су земљорадничке. Због тога што су насељавали иста места, јер им је одговарала плодност земље и близина воде, њихови археолошки слојеви врло често се преплићу. Због наглашеног земљорадништва, сви њихови култови искључиво су везани за плодност јер су узгајали житарице (стара, примитивна врста пшенице - монококум била је нека врста фетиша у њиховом друштву), припитомљавали животиње и давали се ловом и риболовом. Било им је од животне важности да година буде родна, жетва богата и да се стока рађа, каже Бранка Зорбић, ауторка изложбе.

ИЗЛОЖБА О НЕОЛИТСКИМ КУЛТОВИМА

У НАРОДНОМ МУЗЕЈУ

Одвајкада

У Уметничкој галерији Народног музеја отворена је изложба о неолитским култовима некадашњих житеља овог подручја, припадницима Старчевачке и Винчанске културе. Сви изложени експонати, а има их на стотине, пронађени су на локалитетима у околини Крагујевца: Гравцу, Дивостино, Куловцу и Бањи код Аранђеловца

ФИГУРА СА ЉУДСКИМ ЛИКОМ,
ВИНЧАНСКА КУЛТУРА

ЖРТВЕНИК,
ВИНЧАНСКА КУЛТУРА

ПОКЛОПАЦ У ОБЛИКУ ЛИЦА,
ВИНЧАНСКА КУЛТУРА

Један од најстаријих експоната на изложби је јеленска глава, стара преко 7.500 година, пронађена у Бањи код Аранђеловца.

- У Старчеву култ јелена врло је сличан све присутном култу бика, који персонификује плодност и снагу. Култ бовида (бикове) присутан је и много касније, чак и у позној Винчи. Из тог најранијег периода Старчева видимо и стилизоване магиске биковске главе и амулете са рошчићима, који се нису качили или носили са собом већ су се чували у кућама, објашњава Бранка Зорбић прве трагове духовности, магије и култа на овим просторима.

Жртвеници из тог доба подсећају на сточије са четири ноге и делом за приношење жртава, највероватније спаљивање трава. Старчевци нису занемаривали ни естетски део приликом израде жртвеника, украшавали су их најчешће цик цак дуборезима или орнаментиком удуబљења која су правили ноктима на посудама. Изложене су и секирице које

су служиле за магијске и култне обреде, израђене од полудрагог камена опала.

У каснијем периоду неолита јављају се и прве антропоморфне (са људским лицом) фигурине, које имају реалистички приказана лица, фризура, косе, шишке, обрве, цилиндричне Венере, са ногама и танким телом, али наглашеним задњицама и осталим женским атрибутима - све у циљу плодности, наравно. Такође и обредни, огромни модели стилизованих зрма пшенице имали су за циљ да „призову“ и „обезбеде“ већу и богатију жетву.

У Старчеву нису постојали свештеници као класа и занимање.

- Они нису познавали институцију свештества. Владао је матријархат, такође због култа плодности, као и у Винчи и одређене харизматичне и истакнуте жене из насеља и породице преузимале су на себе повремену улогу жреца да обаве култ или обред за општу добробит заједнице, каже ауторка изложбе.

Позна Старчевачка култура већ показује велику потребу за естетиком и украшавањем посуда (попут двојног суда из Куловца), сликаним и класичним спиралама. Из тог периода импресивно делује ритуална звучка у облику медведа.

■ Металургија и обожавање Сунца

Већ рани период Винчанске културе донеће житељима ових простора у употребу фрутијере, касније посебно популарне у антици (а и данас као посуде за веће) са високом и украшеном стопом која се завршава овалном посудом, троугласте жртвенике укraшаване зупчастим орнаментима (директан утицај претходне Старчевачке културе), бројне магиске и култне фигурине јелена и бикове као симбола моћи, снаге и расплодности и антропоморфне

АНТРОПОМОРФНА ФИГУРИНА, ВИНЧАНСКА КУЛТУРА

фигурине - људске приказе са фризуrom везаном у реп и опасничима.

Из тог периода најпознатије су чуvene „Дивостиинке“.

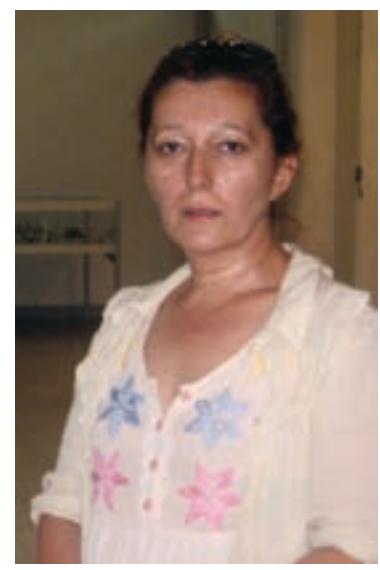
- Њихова вредност је у томе што су све нађене на једном месту, чак њих седам - што је одувек био магијски број и уз велики жртвеник. На овом групном налазу уочљива је стилизација и декаденција, што јасно говори о томе да је култ већ имао своје јасно одређено место. У то доба јавља се и металургија. Самородни, површински бакар био је лако доступан. Јуди из доба Винче бакар нису користили за израду оружја и оруђа већ искључиво за прављење накита, који је имао значај фетиша. Са појавом рударства и обраде метала матријархат почиње полако да уступа место патријархату, истиче Бранка Зорбић.

Пуна или зрела Винча обилује представама и фигуринама гравидних жена, мушким фигурама са истакнутим гениталијама, стилизованим приказима кичме, пршиљнова и ребара направљеним у позама мушкарца у положају молитве.

- Као део култа почињу да се јављају људи који носе животињске маске, најчешће са израженим птичијим кљуновима или биковским роговима. Винчанци су волели да носе маске током ритуала и да цртају шаре по главама и телу. Украшавали су перлама, накитом и

оглицама, а њихове амлајије већ су прилагођене за ношење, каже наша саговорница.

Импресивно делује и амфора из доба позне Винче са просопоморфним (у облику лица) поклопцем који је служио и као обичан затварач, али и имао маг-

АУТОРКА ИЗЛОЖБЕ БРАНКА ЗОРБИЋ, АРХЕОЛОГ

РИТУАЛНА ЗВУЧКА У ОБЛИКУ МЕДВЕДА,
ВИНЧАНСКА КУЛТУРА

**СТАМБЕНА ЗАДРУГА
„НАПРЕДАК“
КРАГУЈЕВАЦ**
Ул. Краља Александра I Карађорђевића бр. 103

Основана 1974

Нов стан од 75m²
и локал од 38,80 m²
у Танаска Рајића бр 5-7
Зграда укњижена

Обавештавамо будуће клијенте
да смо започели пројектовање станова
на локацији Змај Јовина бр. 45.
ДОБИТЕ ДА ПРОЈЕКТУЕМО ЗАЈЕДНО

Гаранција банке
за примљене авансе

КОНТАКТ ТЕЛЕФОНИ
034/335-959
034/335-106

OD SADA
НА 4
ЛОКАЦИЈЕ!

NIKOR

BLACK HORSE
AutoBatt
BOSCH B

NOVO!
MOTO
AKUMULATORI

ULJA
FILZNI
LAMPELE I KAPARNA TELA
AUTOPSIJ "KILLEN"

Mobil
Castrol
mošića

GUME
PUTNIČKI PROGRAM
TELEFONI
PROGRAM
POLJOMANUARACIJA
MOTORCICLI I BICIKLI

TREYAL
TRUCK
petrolmax
adBlue
MICHELIN
ŠESTER

BESPLATNA
MONTAŽA!

NIKOR

1. ЈАВНА ВЕСЕЛИНОВИЋА 72,034 430-568
2. АДРЕСА МИЛАН ЈАКИЧИЋА, ОДУ 370 371
3. КРСА НЕМАЧА 540, МАЛА ВАСА
4. ЈОВАНА РИТЧИЋА 154, БРДИЧАЦ

ПРИВРЕДНО ДРУШТВО
ЗА ДИСТРИБУЦИЈУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ
ЦЕНТАР до Крагујевац

Radno време од 7 - 15 сати

пословнице:
Кнић 510 - 197
Рача 751 - 262
Баточина 842 - 311
Лапово 853 - 710

Благодара у центру:
7 - 18 сати - радним данима
7 - 13 сати - суботом

**ЕД Електрошумадија
Крагујевац**
Централа 307 - 200
Дежурна служба 335 - 195
Пријључци 307 - 368
Пријава стања и
рекламације 370 - 300

NAJKVALITETNIJE GORIVO NA BENZINSKOJ PUMPI

**ŠUMADIJA
CENTAR**

ul. Save Kovačevića bb Tel.: 034 337 302

ЈАВНО КОМУНАЛНО ПРЕДУЗЕЋЕ "НИСКОГРАДЊА"
Кнеза Милоша 25, Тел: (034) 323-281; 323-282 Факс: 323-280
ГРАЂЕВИНСКА ОПЕРАТИВА 334-206; 336-017

Делатности предузећа
у склопу занатских послова:

- уређењем терена за мале спорове са комплетном опремом
- изградња и санација кројних конструкција,
- браварски послови (израда ограда, капија, ограда за терасе, надстрешнице, дечије реквизите и тд.),
- извођење осталих грађевинских и специјализованих радова (материсање, молерај, уградња керамике, уградња водоводне и канализационе инсталације, постављање подних и зидних облога и тд.),
- уградња столарије,
- постављање електроинсталације,
- остале завршне грађевински радови,
- изградња пешачких стаза, прилаза, тротоара, зидова бетоном, и тд.
- рушење бесправно изграђених објеката по налогима инспекције.

DEVIZNA NAJ ŠTEDNJA

UBB
UNIVERZAL BANKA A.D.
BEOGRAD

KRAGUJEVAC
Kralja Petra prvog 3, Tel. 034 301-522

INFORMACIJE: tel. 011 2022 696

www.ubbads.rs

ОСМИ МЕЂУНАРОДНИ ФЕСТИВАЛ КАМЕРНИХ ХОРОВА

Лицеум поставио високу мету

Лицедаљу је у холу Друге крагујевачке гимназије свечано отворен осми по реду Међународни фестивал камерних хорова. Ова, сада већ традиционална и веома важна манифестација за Крагујевац, и ове године, дароваће нашим суграђанима концепте хорске музике у извођењу врсних састава из земље и иностранства, који су се на свечаном отварању кратким композицијама представили домаћој публици. Уводне речи председника Скупштине града Саше Миленића и музиколога и диригента Богдана Ђаковића подсетили су на значај хорске музике и неговања а capella звука као „оазе у пост-поп култури”, тзв. „култури буке“. У овом контексту свечано отварање, односно целовечерњи концерт домаћина – Академског камерног хора Лицеум из Крагујевца, доказао је да је такве оазе још увек могуће наћи. Као оснивач овог Фестивала хор „Лицеум“, а пре свих диригент хора Милоје Николић, имао је идеју у потпуности другачијег фестивала у нашој земљи – фестивала на коме ће акцент бити на драматуршкој целини целовечерњег програма. Наступом прве фестивалске вечери „Лицеум“ је у овом смислу поставио тежак задатак свим хоровима учесницима. Иако ово није први пут да се крагујевачки хор публици представља веома ефектним програмом и наступом, концерт свечаног отварања унео је додатну свежину у до-садашњи репертоар овог хора, а

На отварању Фестивала, композицијама Димитрија О. Големовића репрезентативни крагујевачки хор представио се веома ефектним и инспиришућим програмом

чини се, инспиришући и у будући рад свих гостујућих хорова. На програму су биле композиције етномузиколога и композитора Димитрија О. Големовића. Програм је иначе посвећен 35-годишњици композиторовог дела, а песме које су уврштене за овај наступ о-

Истре (Чакавске попијевке, Пјесме с отока Крка). Такође, публика је уживала и у разноврсним расположењима и порукама песама: од дубоке туге у нумерама „Јадна драга“ и „Љубавној песми“ до скерцозних момената у нумери „Зумба“. Израстајући најчешће

из камерног састава, хор је успео да добије на волу-минозности звука, а да при том не жртвује про-зрачност и транс-парентност у интерпретацији. Уз поједине фине-се које су могле бити увежбаније, „Лицеум“ је у ген-ералном утиску на kraju концерта заслужено поди-гао на ноге, доду-ше, не тако бројну публику. Важно је истаћи и да је програм хора „Лицеум“ заправо мултимедијална

презентација хорског опуса Димитрија О. Големовића. Уметничко дејство било је употребљено сценским покретом, компјутерском визуелизацијом и специфичним осветљењем.

Концерт „Лицеума“ обећава Фестивал веома јаке конкурентности и изузетних концерата. Надајмо се само да ће Крагујевчани у већем броју посећивати „оазе“ које ће им прирећивати изузетни уметници у вечерима до суботе, 22. августа.

Ања ЛАЗАРЕВИЋ

„ЛИЦЕУМ“ ПРВЕ ФЕСТИВАЛСКЕ ВЕЧЕРИ У ДРУГОЈ ГИМНАЗИЈИ

дабрао је сам аутор као репрезенте својих хорских композиција заснованих на нашем музичком фолклору.

„Песме завичајне“ наслов је интерпретираног програма који обухвата девет засебних композиција насталаих у периоду од 1974. до 1999. године. Изузетно разноврстан програм обухватио је архаичне фолклорне напеве са различитим подручја: од Србије (Лазаричке, Три народне), преко границе Србије и Босне (Канталице), све до

презентација хорског опуса Димитрија О. Големовића. Уметничко дејство било је употребљено сценским покретом, компјутерском визуелизацијом и специфичним осветљењем.

Концерт „Лицеума“ обећава Фестивал веома јаке конкурентности и изузетних концерата. Надајмо се само да ће Крагујевчани у већем броју посећивати „оазе“ које ће им прирећивати изузетни уметници у вечерима до суботе, 22. августа.

Ања ЛАЗАРЕВИЋ

ИЗЛОЖБА ПОРТРЕТА У КЛУБУ „ВИДОСАВ“

Оживели нишићи у Ботуњу

Сликар Горан Димић изложио је у новоствореној галерији Клуба „Видосав“, серију портрета инспирисану ликовима из романа „Нишчи“ Видосава Стевановића

После четири деценије ликови из романа „Нишчи“ приповедача Видосава Стевановића оживели су и изложени у галерији Клуба „Видосав“ у Ботуњу. Крагујевачки ликовни уметник Горан Димић који већ двадесет година живи и ради у Будимпешти, изложио је првог четвртка циклус портрета инспирисан ликовима из истоименог Стевановићевог романа. Циклус „Нишчи“ састоји се од 18 портрета („Рашчепула“, „Балегар“, „Безјак“, „Ркоња“, „Цврџан...“) које је Димић урадио техником перо на папиру, а преко колажа од разгледница старог Крагујевца у позадини.

- Идеја је необична. На њој су се сусреле две имагинације, Димићева и Стевановићева, и то поводом најчудније књиге српске литературе, објављене давне 1971. године, која је говорила о полу свету, људима са самог дна, рекао је на отварању изложбе домаћин клуба писаца Видосав Стевановић.

Он је својевремено планирао да „Нишчи“ буду трилогија (први део, који је једини и објављен, завршио се 1941. године, а наредна два била би датована у 1944. и савремено доба), али је та замисао прекинута серијом судских процеса.

- Уместо њих, настале су неке друге књиге, а Крагујевац је остао ускраћен за још два дела посвећена њему и његовим житељима. Надам се да данашњи политичари немају толико разоран утицај на уметност, они сада више дођу као „редовна штета“, рекао је Стевановић.

- Ајгируша и Ванџага, Буцоглав и Безјак, Гурбетар и Караконџула, Кајмакуља и Мандов, онако како их је мајstor од пера описао и како су се мени приказали, те сам их скисирао, инспирисан речничком имена и мање

познатих појмова читајући „Нишче“, кратак је био аутор изложбе Димић.

Узложбу је званично отворила

ЈЕДНА ОД ИЗЛОЖЕНИХ СЛИКА

вље „осликаног“ дела „Непотпуни родослов Младеновог племена“ (У кријем виђењу духа нечистог) и у топлу ботуњску ноћ наново „бануше“ скудоумни, лудојеби, побегуље, вијоглавке, бандрљивци, намигузе и тромоторке.

ПРОМОЦИЈА У СКЦ-У

Збирка интернет поезије

Десетак младих књижевника који редовно објављују на сајту bundolo.org, представи-ло се крагујевачкој публици

У „Кутији шибица“ СКЦ-а овда-шњој публици је представљено друго издање збирке „Bundolo offline 2“. Реч је о збирци прозе и поезије која је у последњих годину дана објављивана на истоименом књижевном сајту. Крагујевчанима је своје при-че и песме представило десетак, углавном

младих књи-жевника. Да подсјетимо, bundolo.org се већ пет година објављује и истрајава.

Архивом од преко 5.500 про-зних и поетских текстова, од 330 аутора који пишу на српском, хрватском и босанском језику, неколицина ентузијасти је пре неколико месеци преузела иницијативу и отворила конкурс за други зборник. Радове су слали бројни аутори са сајта и изабра-но је 80 радова 25 аутора који су се пријавили на конкурс. Публици су се, између осталих, пред-ставили и крагујевачки песници Дамир Недић, Оливера Милојковић, Иван Томић, Сања Палић брк. Књига је објављена код београдског издавача „Либер“.

Један од највећих куриозите-та другог издања је тај што се ве-ћина аутора никада није међусобно срела, чак ни уредници, већ је ово дело интернет ко-муникације и интерактивног

рада у „сајберспејсу“. Зборник се већ на-лази у продаји по књижарама у Србији, а књига кошта 150 динара.

ФИЛМ

Човек који је пљачкао банке

Државни непријатељи Мајкла Мена са Џонијем Депом, Кристијаном Бејлом, Марион Кутјар и Бранком Катић

Пише хали Зоран Ђорђевић

Ја сам Џон Дилинџер и ја пљачкам банке. Овако се понекад представљао амерички Кум, државни не-пријатељ број један тридесетих година прошлог века, довољно храбар да тврдоглаво иде својим путем, лојалан и немилосрдан са нечим демонским у себи, поготову када пљачка банке. То је било његово за-нимање. Током тринаест месеци, од дана када је побегао из затвора до ноћи када је на улици, испред биоскопа Био-граф, лежао са метком у глави, пљачкао је банке прогоњен од елитних полицијских јединица, свестан да му неће дати шансу да сусрет са њима преживи. Он је тако живео, а Мајкл Мен ниједног тре-нутку те чињенице не ублажавајући је Дилинџеру није био фина особа. Мајкл Мен, један од важних реди-теља савремене Америке („Heat“, „Ali“, „The Insider“, „Collateral“, „Mi-amiVice“), традиционалне филмове ради другачије од холивудског стан-дарда – дисциплинован и амбициозно додајући им драматски интен-зитет и реалност који публици омо-гућавају да споје традицију и садашњост. Са „Државним непријатељима“ направио је импресиван филм велике уметничке снаге који детаљно реконструише период процватне криминала и економске кризе нудећи одјеке једног од најпознатијих гангстерских филмова свог време-на, „Државним непријатеља“ са Џеј-мсом Кегнијем који је шокирао публику када је лице своје девојке употребио као цедиљку за грејпфрут. Оно што Менове „Државне непријатеље“ води корак даље од збира лепих фотографија је непрестано враћање приче на мрачне детаље биографије и избегавање јефтиних холивудских узбуђења кроз причу о усамљеном револверашу који измен-ђују сцену узбуђљивих потера живи брзо и умире млад.

Мен се озбиљно бави темом ства-рајући филм који је истовремено и криминалистички и ауторски. „Ru-

јер је реч о стилу који мења погледа на филмску уметност.

Гангстери тридесетих волели су да копирају холивудски филмски стил криминалаца од изгледа до начина говора. Дилинџер је био филмови и у својој последњој ноћи гледао је Клерка Гебла како глуми човека који подсећа на њега.

Ако је из Кегнија клучала неконтролисана енергија, Дилинџер како га је доживео Џони Деп је сасвим другачији – ефикасан, дисциплино-ван, храбар, насилен, вођен силом коју филм не објашњава нити тумачи. Само војничка прецизност заснована на чињеницима.

Кристијан Бејл као Мелвин Пер-вис, вођа ФБИ јединице за ликвидацију Дилинџерове банде, глуми на сличан начин. Био је хладнокрван, живео је да би се борио против криминалаца. Обожавао је свог шефа, Едгара Хувера.

Овај филм не романсира чињенице, не улепшава стварност, не прави од убица хероје. Ако осетите да му нешто недостаје, онда је то ве-роватно због инсистирања на чињеницама. Он је Дилинџер и он пљачка банке. Ништа више од тога.

Бориша Радовановић, историчар

Конак који је 1837. подигао на старој крагујевачкој чаршији Јеврем Обреновић, брат кнеза Милоша Обреновића, у почетку је служио само Јеврему, када у варош дође да има где „обитавати”, па је по њему и називан „Господар-Јевремов конак”.

Јеврем је био најмлађи брат кнеза Милоша. Рођен је у Добрињу код Ужица око 1790. године. Када га је Милош поставио за обор кнеза Шабачке нахије, било му је 26 година. Био је ожењен Томанијом, ћерком Адама Богосављевића. Са њом је имао осморо деце (седам кћери и једног сина).

Јеврем Обреновић је врло често долазио код брата Милоша у Крагујевац. Настојећи да престоницу Србије што више приближи Европи, поред спратне куће у којој је одседао док би боравио у престоници, уводио је и европске обичаје, па је из Сомбора довео Јосифа Шлезингера за учитеља музике својој деци. Његову капелу из Шапца ће преузећи кнез Милош и довести у Крагујевац.

Једно време Јеврем је био губернатор београдске вароши и заузимао значајне положаје у држави: надзорник јавних грађевина, управник Војно-полицијске канцеларије, председник Државног савета, члан Намесништва. Умро је 1856. године на свом имању у Влашкој код Јашија (Румунија).

Јевремов конак била је прва у низу зграда типичних за дворску архитектуру прошлог века. Зграда се налазила на месту где је био хотел „Дубровник”. По препоруци кнеза Милоша, Јеврем је отворио у конаку кафанду. Понекад се ово здање нази-

ЈЕВРЕМОВ КОНАК НА МЕСТУ ГДЕ ЈЕ КАСНИЈЕ БИО ХОТЕЛ ДУБРОВНИК

КАФАНЕ СТАРОГ КРАГУЈЕВЦА (4)

Коначења у господар Јевремовом конаку

По препоруци кнеза Милоша, његов брат Јеврем Обреновић је у свом конаку отворио кафанду. Ово здање називало се и „Гостински конак”, јер је свако ко би долазио у варош у њему могао преноћити. Конак је у прво време служио и као пошта

тера. Са обе стране нижу се дућан за дућаном испод такорећи непрекидне дрвене настручнице. Ови дућани су по источњачком начину скоро потпуно отворени према улици, немају takoћe ни врата ни прозора; ноћу се наравно чврсто затварају. У њима се виде или трговци у фесовима који нуде на продају најразличитије производе аустријске, енглеске, српске, турске, или разне занатлије - седлари, кројачи, обућари, ужари итд., који наочиглед свих обављају свој занат”.

Крагујевачка чаршија била је место где се обављала трговина, цветало занатство и други послови. Ту су прво ницале и уговоритељске радње у којима је варошки свет почeo да се окупља.

Та улица дужине од око 500 метара водила је од моста на Лепеници (данас

Доњи бетонски мост), ишла поред „Крста“ према Новој цркви и завршавала се на Милановачком друму (данас улица „Крагујевачког октобра“).

Када су осамдесетих и деведесетих година 19. века почеле регулације крагујевачких улица и просеца-ње нових, чаршија је добила

нов изглед, а нестало је многих кућа са доксатима и ћепенцима. Читави варошки квартоvi доведени су на „нов

опходне институције (школе и др.) и цркве и верске објекте (храмове). Тако је вршено архитектонско-просторно уобличавање варошког језгра.

На основу допуне Закона о мести-ма из 1885. године сва насеља била су дужна да израде регулациони план. У Крагујевцу је израда регулационог плана вароши била поверена инже-њеру Луки Ивкићу. Најпре је извр-шен катастарски премер, а 1891. године израђен је први регулациони план Крагујевца. Планом је био обу-хваћен рејон вароши са око 270 хек-тара. Било је планирано да се на један хектар може насељити 100 становни-ка, чиме је створен основ за дуже планско насељавање града. Било је одређено и ширење варошке зоне и трасирани правци ширења улица, распоред јавних, црквених и приват-них грађевина и других објеката. Према том плану у Крагујевцу је би-ло услова за живот 30.000 становни-ка.

Архитектонски складан, већ из да-љине очуљив центар града са Новом црквом, зградом Гимназије, Хотелом „Таково“, зградом Крагујевачког кре-дитног завода, Старим начелством, кућама богатих трговаца, комплек-сом двора кнеза Милоша (Милоше-вим и Амициним конаком), Старом црквом са друге стране Лепенице, зградама Војнотехничког завода и другим објектима који су чинили је-згро града, Крагујевац је почeo да до-бија нови „западњачки“ изглед.

Међутим, улице још нису биле калдрмисане, а град је оскудевао у води за пиће. Са путном мрежом наслеђеном из турских времена, град је оскудевао и у добром путе-вима. До суседних окружних цента-ра путовало се по неколико дана. Зато је пуштање у рад железничке пруге Лапово - Крагујевац и повези-вање са главном артеријом Балкана Београд - Ниш, имало велики значај за град и за читаву Шумадију.

На једном плану града из 1897. го-дине (Ф. Каниц) види се да су поје-дине улице већ имале сталне називе. Тако се улица од Хотела „Таково“ до Нове цркве означава као Књаз Миха-илова, а улица која се од Нове цркве пружала до Милановачког друма но-сила је име Таковска. Знамо да је улица која је водила од Конака кнеза Милоша Обреновића према Краљеву и Чачку носила назив Краљевска, а она која се од Хотела „Гушић“ (да-нас Хотел „Зеленгора“) пружала до Београдског друма називала се Ка-рађорђева. То је једина крагујевачка у-лица која није мењала име до данас. Једна улица која се у Пивари проте-зала дуж Лепенице носила је име Не-надовићева, док је улица која је од Хотела „Таково“ ишла до кнез Мило-шевих конака (данас је на том месту Хотел „Крагујевац“) носила назив Јубићка. То је било прво именовање варошских улица за које знамо.

Крагујевац је један од ретких гра-дова у Србији који је у другој полови-ни 19. века већ имао јасно изражен

урбани карактер, пре свега због положаја и важности коју је имао у политичком, кул-турном и привредном смислу.

Урбano наслеђе из турског периода власти није сачувано. Нешто због тога што је грађено од тро-шног материјала, нешто због ратова и ратних разарања, немара и небриге и због тога што није имало историјску и материјалну вредност. Уместо њега нација је нова варош, српско градско језгро са доминантним обележ-јем европске културе, које је делимично сачувано све до данас.

*Наславиће се
(Из књије у пријеми
„Старе кафанде Крагујевца“)*

КРАГУЈЕВАЧКА ЧАРШИЈА

вало и „Гостински конак“, јер свако ко би долазио у варош, у њему је могао преноћити. Конак је у прво време служио и као пошта јер су „татари“ (по-штоноше) ту остављали пошиљке.

Зграда је била покривена ћерамидом и имала 18 соба. Плац зграде заузимао је дужину 22 и ширину од 16,5 хвата. У великом дворишту било је низ помоћних објеката. Зграда је једно време служила потребама двора, а када је 1838. у Крагујевцу основан Лицеј, уселио се у ово здање. У конаку је залагањем Атанасија Николића почела да ради прва школа цртања у Србији, „Школа нарочетанија“.

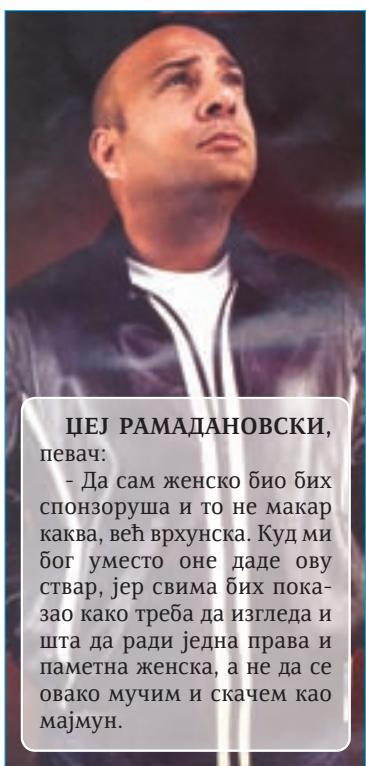
После пресељења Лицеја у Београд зграда је предата 1841. године „Централном прављенију“, а премештањем престонице - Гимназији. Потом је овде уселио Начелство округа крагујевачког које ће у њој бити најдуже смештено, па ће зграда носити назив „Старо начелство“. Порушена је пред Први светски рат.

■ Две вароши у једној

Дуги период турске владавине дао је печат српским градовима. Мада је већим делом уништен, урбани фонд турског порекла представљаће у 19.

ЈЕВРЕМОВ ОБРЕНОВИЋ (1790-1856)

ŽELJKO RAMADNOVSKI, певач:

- Да сам женско био бих спонзоруша и то не макар каква, већ врхунска. Куд ми бог уместо оне даде ову ствар, јер свима бих показао како треба да изгледа и шта да ради једна права и паметна женска, а не да се овако мучим и скачем као мајмун.

СЛОБОДАН МИЛОСАВЉЕВИЋ, министар привреде, објашњава како смо ми сијомашни, а нерационални при трошењу:

- У Турској сам гледао Енглескињу која свом детету купује једну куглу сладоледа, а ја мом три. Она има десет пута више паре од мене, али размишља другачије.

DANIJELE VRANIĆ, певачица, током одмора „скончала“ је и до Монте Карла:

- Не видим ништа лоше у томе што сам највише времена провела у шопингу и никада сам могла да одолим да своју колекцију не обогатим добрым комадима омиљених ми брендова... Ни принц Алберт не би могао да плати све што сам желела да купим.

ДЕЈАН ПЕТРОВИЋ, трубач, победник у Гучи:

- Сарађивао бих са Цецом и са свима другима који су спремни да буду коректни. Могу да се прилагодим свакој врсти музике, па бих могао да свирим и са Северином.

У комунизму су најгори узурпирали функције. У демократији их на та места бира народ!

Александар ЧОТРИЋ

Жарко ПЕТАН

■ Политичари се надмећу са Створиштем. Бог је из ничета створио свет, а политичари се штуруде да ог света створе велико ништа!

■ Требало би да се плашиште штита ог љайра! Ако је направљен од новинској љайри.

■ Једнот дана мораћу, ипак, да умрем. Али већ данас вам тараншујем да ће се што додогодиши без моје сајласности.

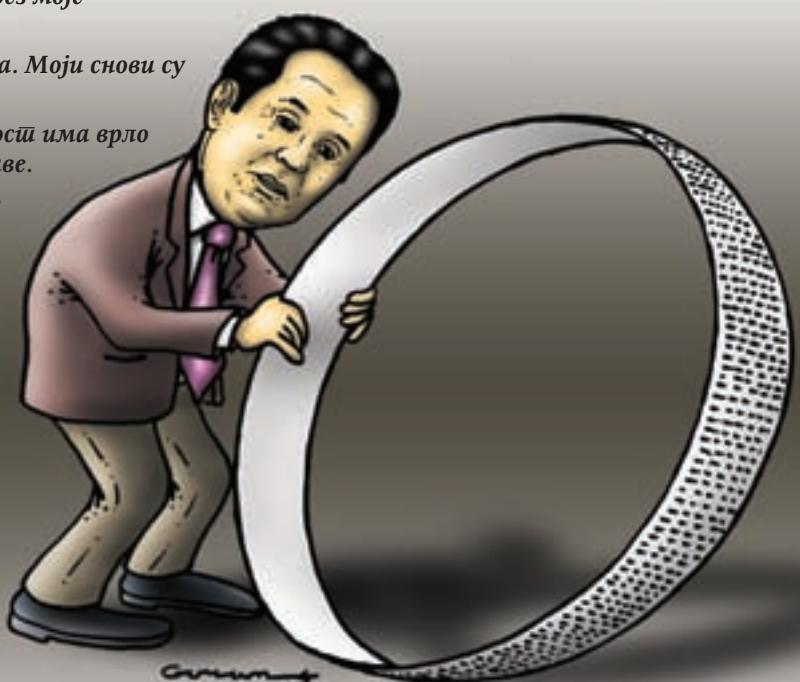
■ Сањам у бојама. Моји снови су ирни.

■ Његова прошлост има врло добре ѕерсекције.

■ За сваки лек се нађе болеси.

■ Како свариши плаг?

(Са словеначког превео Александар ЧОТРИЋ)

Чекајући Годоа, добисмо упалу вена!
Ивко МИХАЈЛОВИЋ

Суд не интересује шта је сведок видео. Он треба да буде непристрасан!

Раша ПАПЕШ

МАРИЈАНА МИЋИЋ, водитељка:

- Силиконске девојке су изумрле, а ове природне више не постоје.

КАТАРИНА РАДИВОЈЕВИЋ, глумица:

- У снимању серије „Сва та равница“ теке ми је било да пушим него да јашем коња.

МИРКА ВАСИЉЕВИЋ, глумица:

- Марко Мишковић и ја имамо фин однос, али свакако не љубавни. Истина је да је он леп и пожељан момак, али је у годинама када му је време да полако заснива породицу, па се вељда из тог разлога медији убрзано баве тражењем потенцијалне госпође Мишковић. Тако су недавно у тај кош стрпали и мене, сасвим неосновано.

ДРАГАН ЂИЛАС, градоначелник Београда:

- Свако своје сексуално опредељење треба да сачува у своја четири зида, без обзира какво је. Можда сам ја патријархалан, али то не значи да ме треба линчовати.

hattrick **ћоше**

Уживам у нетакмичарским благодетима

Некада су кумови били у, апсолутно сваком ХТ додатку. Неки су због тога, чак и јавно протестовали али су се њихови мили ликови и бројни бисери мудрости прештампавали из броја у броју. Али, светска криза, глобално загревање, транзиција, поженило се то (барам једним делом) и тако то, па се нешто проредише њихови наступи у овом дотаку. Ипк, нисмо их заборавили. Тражили сте (или, нисте)... Свеједно, читайте. Аџо Пејовић алјас КејајСаво.

Сезона иза тебе?

- Већ пар сезона „кампујем“ у Четвртој лиги са благим порастом шанса да испаднем у Пету. Не оптерећујем се много резултатима, пошто одавно ХТ играм због његових нетакмичарских благодети типа: Татушини неповезани коментари на конфи, Гаговедова километарска излагања на истој, Шићмијеве умотворине... Амбиције?

- Што се наредне сезоне тиче, амбиција ми је да уз помоћ још пар људи обновим окупљање великих магова Регије Крагујевац, као и покретање велике акције „Вратимо Бојбана, није он крив што је такав!“ Куп?

- Сваке сезоне се наоштрим да далеко дугурам у Купу Србије, а онда ме у петом - шестом колу, што је за сада мој максимални дomet, прогази нека просечна екипа. Након тога све мисли пребацим ка РД купу.

А, тамо?

- Основач сада већ историјског купа, два пута освајач, за паметног доста. Можда још неки пут освојим овај пехар ако се деси чудо па Блејд угаси свој клуб. До тада ћу да се „вадим“ на историју и традицију.

А, кум Гага?

- Кум Гага или како му ми тепамо Грга, је вечна инспирација. У плану је да покренемо модну линију мајица, попут оних са глупим натписима, само што би овде ишао само узлазном путањом, што је изузетан успех пошто екипа сајта све ради само уз помоћ својих средстава. Доказ нашег доброг рада је што много већи штампани и електронски медији од нас преузимају материјал и тако себи олакшавају свој новинарски посао.

Форум? Крајишака пјесма?

- Непроцењива вредност ХТ форума је та тема. Место где људи певају преко тастатуре је нешто необјашњиво. Пикси, хвали ти за све наше радости!

Карикатура Горан Миленковић

© ГМК

**АНДРЕАС ЈОХАНСЕН, НОВИ ТРЕНЕР РЕЈВЕНСА,
СТИГАО У КРАГУЈЕВАЦ ИЗ ЗЕМЉЕ ЕВРОПСКИХ БАДМИНТОН ПРВАКА**

Данац заљубљен у Крагујевац

Пример Андреаса Јохансена, бадминтон тренера из Данске, говори да у времену када велики број младих Срба жели да срећу потражи ван граница своје земље, постоји и миграција потпуно супротног смера. Додуше, не тако масовна, али у односу на број људи који обилазе Србију врло заступљена.

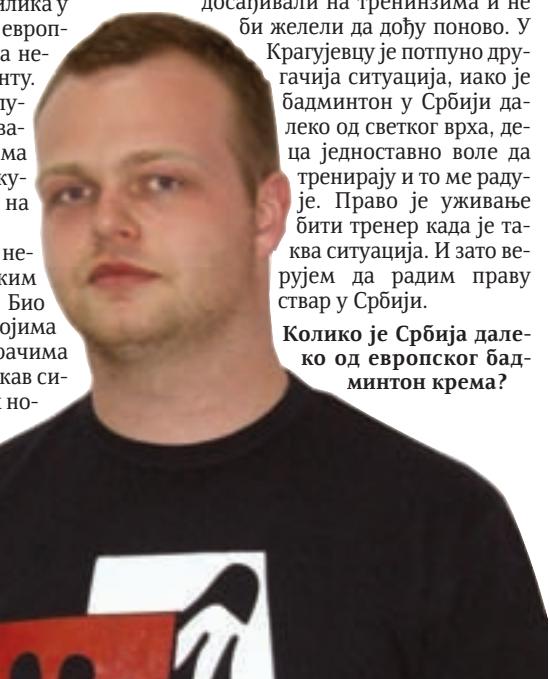
Разговарао Марко Маловић

Jохансон је Србију дошао први пут када је боравио на кампу у Каракашу и заљубио се. Не у неку посебну девојку, мада каже да не би имао ништа против, јер изгледају много боље од Данкиња, него у овдашњи народ. У топлоту и непосредност сваког на кога је нашио. Тако је и одлучио да прихвати понуду Андреје Тодоровића, првог човека бадминтон клуба Рејвенс, да на годину дана дође у Крагујевац као тренер. Без надокнаде, за стан и храну, иако је управо завршио спортски менаџмент на факултету и могао да потражи запослење у родном Копенхагену.

Колико ће то значити Ревенсима? Сигурно много, јер бољи познаваоци прилика у Бадминтону добро знају да су Данци европска велесила у том спорту, годинама не-прикосновени на Старом континенту. Само у Копенхагену има око 170 клубова, око 200.000 играча је регистровано у два данска савеза. Андреас већ има пет година озбиљног тренерског искуства, а у Данској акценат му је био на раду са младим играчима.

- Имао сам прилику да радим на неким озбиљним пројектима, на неким сам чио менаџер тих пројекта. Био сам на различитим камповима на којима сам радио са најбољим данским играчима млађим од 11 година. У Данској је такав систем успостављен да се већ од малих ногу играчи уче основама бадминтона – објашњава Јохансон.

**Рад у Ревенсима за вас је нешто ново.
Нова амбициозна средина, у којој је и поред свих напора домаћих тренера, недостајао управо рад са врхун-**

ским стручњацима, какав сте ви.

- Бадминтон је млад спорт у Србији, али и у Румунији, Мађарској. Ипак, добро је што све те националне федерације доста уско сарађују и допуњују се. Уз такво окружје имам прилику да стекнем искуство у интернационалном раду. Живот сам посветио бадминтону, покушаћу да и у Ревенсима оставим траг.

Ипак, за оно што ће Јохансен покушати да уведе потребно је више од годину дана преданог рада.

- Нисам чудотворац. Иако ћу дosta бити ангажован, не може се поставити све преко ноћи, али сам убеђен да ће Ревенси имати велику корист од мого доласка. Пре свега у томе што ће и тренери моћи да науче како треба радити, како на тактичким тако и техничким детаљима. То им много недостаје, али драго ми је да имају пуно воље за напретком.

Изгледа да вас је управо ентузијазам највише одушевио на тренинзима које сте водили у Србији.

- Иако у Данској имамо много боље услове за рад, тешко је натерати клинце да тренирају. Они долазе, родитељи им плаћају да би се бавили спортом, али нису заинтересовани као у Србији. Тамо је увек потребно измишљати нове вежбе, јер би се у противном досађивали на тренинзима и не би желели да дођу поново. У Крагујевцу је потпуно другачија ситуација, иако је бадминтон у Србији далеко од светког врха, деца једноставно воле да тренирају и то ме радује. Право је ужињавање бити тренер када је та ква ситуација. И зато већ су радим праву ствар у Србији.

Колико је Србија далеко од европског бадминтон крема?

- Доста је далеко. Да би се приближили, мораће да прође још времена. Тешко је одредити то у годинама, јер да би се дошло до правих шампиона, тренери морају да стекну искуство, да се стекну и услови инфраструктуре као у најјачим земљама. Талената има, жеља је огромна, што свакако даје реалан оптимизам да су Срби на правом путу.

Ревенси последњих неколико година ужурбano напредују. Колико ви можете да им помогнете да дођу до лидерске позиције у Србији?

- Нисам чудотворац, требаће дosta времена и труда да се уложи. Међутим, играчи ће сигурно профитирати и унапредити се. Мој циљ је да победимо Новосађане, који су тренутно шампиони. Када сам га видео, већ сам рекао њиховом тренеру да ћу да га победим 5:0 екипно. Вами кажем да бих био задовољан и са 3:2, само да победимо. Уосталом, играчи морају да верују да су способни то да ураде, моје је да их обучим што је могуће боље.

Заједно са управом клуба, већ сте направили планове и за промоцију бадминтона у Крагујевцу.

- Већ у септембру крећемо са тим активностима. Циљ нам је да доведемо децу између седам и девет година, јер касније је све текже обучити их за врхунски ниво, којем Ревенси теке. Резултати су у таквом врсту обуке виде тек после три године, а ми ћемо се потрудити да клиничима дочарамо да је ово занимљив олимпијски спорт у коме ће, уз квалитетан рад, моћи и такмичарски да се остваре.

Ваша мисија ће бити и да помажете остале клубове у Србији.

- Нема љубоморе међу бадминтон клубовима у Србији, па ћу се трудити да помогнем људима у Крушевцу, Новом Саду и осталим центрима. Желимо да стандардизујемо неке врсте тренинга, да учинимо да сви раде правилно, јер ће само тако српски бадминтон моћи озбиљно да наредује.

О животу у Крагујевцу, иако је у њему провео тек десетак дана, говори у најлепшем светлу.

- Свија ми се атмосфера, дosta је опуштено. Људи воле да се друже, обраћају пажњу једни на друге. Стално се нешто дешава. У Копенхагену је потпуно другачије. Сви трче, из места у место, не стигнеш као у Србији да идеш улицом и станеш, упознаш се. Не стигнеш да се поздравиш са људима. Зато је овде сјајно.

ОДБОЈКА

Из Језера

Пипе Милутин Марковић

Одавно један спортски до-гађај у Крагујевцу није привукао толико пажње као квалификације за Светско првенство, одржане протеклог викенда у хали „Језеро“. Тродневно такмичење окупило је близу 10 хиљада гледалаца, последњи дан, на завршној утакмици, чак 4200. Врати су непосредно пред почетак утакмице између Србије и Шпаније била затворена јер места више није

било, а колико овдашњи „клиници“ воле спорт, показале су сузе једног дечкића који је остао испред хале без улазнице. Срећници су бучно поздравили своје љубимце, наравно највише највеће звезде Николу Грибића и Ивана Милјковића, мада ни остали нису остали без овација.

Репрезентација Србије је, како се очекивало, обезбедила пласман у завршницу већ после прва два кола. Најпре је пала Румунија резултатом 3:1, по сетовима 25:17, 25:15, 22:25, 35:18. Наши су били изузетно разиграни, нејаки Румуни, барем у прва два сета топовска храна, па су за са-мо 34 минута одрађена два сета. Ка-

БИЦИКЛИЗАМ

Ђурђић освојио Модричу

Бојан Ђурђић, актуелни шампион Србије наступио на међународној мајтин бајк трци у Модричи, и заузео прво место. Остали чланови сениорског тима, актуелног шампиона државе наступили су на маратону на Жабљаку. У конкуренцији око 60 возача у категорији елита најбољи пласман је остварио Слободан Васиљевић који је заузео треће место. Зоран Живковић је био 11., док је у конкуренцији мастерс (преко 30 година) Александар Мартић био је први.

Јуниори су наступали на друмској трци у Чачку, која се бодовала за Лигу Србије. Међутим, једна лоша деоница у дужини од осам километара учинила је да многи одустану због гуми дефекта. То се додатило Страхињи Тракићу и Радомиру Премо-вићу, а Александар Цветковић је завршио трку на десетом месту. И поред тога, јуниори Радничког задржали су треће место у екипном по-ретку.

ВУЈИЋ ВОДА – ШУМАДИЈА РАДНИЧКИ 1923 2:2

На равне части

Ваљево - Стадион: „Сењак“. Гледалаца: 800. Судија: Јаковљевић (Чачак). Стрелци: Рашевић у 12. и 54. за Вујић воду, а Милошевић у 14. и Јоксимовић у 57. минуту за Шумадију Раднички 1923. Жути картони: Кнежевић, Стевановић (Вујић вода). Црвени картон: Стевановић (Вујић вода) у 77. минуту.

ВУЈИЋ ВОДА: Митровић 6, Д. Илић 6 (Симић 6), Радовић 7, Живановић 7, Кнежевић 7, А. Илић 6, Стевановић 6, Цветковић 6 (Шешелија 6), Весић 7, Рашевић 8, Поповић 7.

ШУМАДИЈА РАДНИЧКИ 1923: Радојевић 7, Лукић 7, Леповић 7, Милошевић 7, Јоксимовић 7, Недовић 7, Ђукић 6, Варјачић 6 (Васић 7), Петровић 6 (Арсић 6), Бруковић 7, Гавран 7 (Видић 6)

Kада се узме у обзор начин уласка у такмичење, клуб је формиран практично месец дана пре почетка лиге, још више време „сакупљања“ играча затим, које још увек траје, ваљевски реми се може сматрати веома добрим резултатом. Док се кошкице не склопе и док све структуре не почну да функционишу, надамо се, најзад на прави начин, потребно је сачувати приkulčak са екипама из врха, управо добрим играма у гостима. Премијера је оставила солидан утисак, екипа добија физиономију, што је показало и кретање резултата у Ваљеву.

„Вујићевци“ су врло брзо повели преко одличног Ра-

шевића, но осокољени навијањем својих навијача, Крагујевчани после прекида не дозвољавају домаћима дугу радост. Милошевић је био си-гуран и казнио лоше постављену одбрану ривала. Остатак првог дела није донео узбуђења, али је игра ипак била борбена и донекле занимљива. Исти сценарио виђен је у наставку. После десетак минута од почетка дру-

гог плувремена Рашевић поново бива лукавији од задње линије и вара Радојевића, али три минуте је поново било довољно Шумадији Радничком 1923 да преко Јоксимовића, после слободног удараца, дође до поравнавања резултата. За разлику од првог, у другом делу завршница је била интересантнија. Обе екипе желеле су цео

плен, било је дosta прилика, а најповољније шансе за Ваљевце није искористио Весић. Неспортски гест Стевановића донео је у 77. минуту предност играча више гостима, шанси за победу је било, резервиста Видић имао је најзрелију, но мреже су до краја мировале.

Два пута смо током меча имали негативан резултат и оба пута стизали до изједначења. Утакмицу смо завршили срећно и спретно, мада нисмо имали снаге да их у финишу надвладамо. Други гол примили смо после грешке, но тим је још у фази утргавања, па смо, после свега задовољни резултатом. Покажа-

зали смо да умемо да се вратимо из негативног скора, што сматрам веома битним за физиономију екипе.

Када се узме у обзир да већина екипа у рангу ради заједно 45 дана, а ми смо се скupili у минут до 12, утицај је сасвим повољан. Бићемо много бољи када се окупимо погон, јер играчи још увек пристижу – сматра тренер првог тима Владимир Јоцић.

Премијеру пред својим највијачима екипа ће имати у недељу. На „Чика Дачу“ долази ФАП из Прибоја, који је у првом колу доживео пораз код куће - 0:2 од аранђеловачке Шумадије.

у Италију

ко то уме да се деси, долази до опуштања, па суседи успевају да у трећем сету, после серије 0:7 и вођства 19:23, смање резултат, али су тиме само одложили пораз.

Други меч са Естонцима завршен је веома брзо, максималним резултатом, по сетовима 25:15, 25:23, 25:22. Селекција Србије играла је онолико колико је требало. У другом сету додуше, резерве су закомпликовале ствар, али се све завршило на најбољи начин. Како су и Шпанци после прва два дана остварили две победе, утакмица у недељу играла се за престиж, али и пуну халу. Годинама сва места, а и простор на степеницама и пролазима нису били тако попуњени. Навијање беспрекорно, вођено на прави начин од стране званичног спикера ОСС, па је, уз постављени тарафлекс и донешени семафор, „Језеро“ по први пут изгледало као озбиљан и светски спортски објекат. Када се још узме у обзир и до савршенства доведена организација меча од стране људи из ОСС, остављен је добар утисак, а наравно крагујевачки спортски последници и клубови имали су много да науче, нарочито у односу према људима који су незаобилазан сегмент спортских представа. Селектор је на трећем мечу одмарao најбоље, тако да је публика остала „закинута“ за мајсторије својих љубимаца. Но, екипи то није много сметало. Петковић, Стјорић, Никић, показали су се као достојне замене и већ спремни за велика достигнућа. Шпанци, актуелни европски шампиони, су додуше повели, али су Срби брзо показали ко је ко. После 22:25, стиче серија од 25:18, 25:19, 25:20, за прво место у групи Л. Селекција је деловала, барем у овој конкуренцији, сило и моћно. Најискуснији су водили игру, били на свом нивоу, а одличном игром бриљирао је Никола Ковачевић, најбољи играч турнира. Све у свему лепа спортска представа, надамо се не последња овакве врсте у Крагујевцу. Задовољни

су, наравно, били и protagonisti.

-Турнир је био квалитетан, без обзира што смо све ривале добили релативно лако. Драго ми је што смо га завршили са три победе.

Први пут сам овде и град ми се веома допада. Има доста ле-

пих спортских терена и то је нешто што треба и Србији и спорту. Драго ми је што је дворана била пуна, најдам смо додатне, или у скорије време, још неком гостовању – речи су капитена Николе Грибића.

-Одиграли смо добар турнир, са владали европског првака и стварно смо задовољни. Против Шпаније смо играли добро, имали сјајан сервис, у почетку мало нервозно, али смо дошли до своје игре и ствари су легле. Одрађен је велики посао па смо више него задовољни.

Крагујевац је потврдио да има организаторски квалитет, од хотела у Шумарицама, до предивне публике.

Нажалост хала није баш аклиматизована, ту би требало нешто додати. Можда смо очекивали и прва два дана пуне трибине, али шта је ту је. Биће боље други пут – каже селектор Игор Колаковић.

Репрезентацији следи кратки одмор, па завршне припреме и учешће на најзначајнијем овогодишњем до-гађају, Провенчу Европе у Турској.

Резултати - 1. коло: Шпанија - Естонија 3:1, Србија - Румунија 3:1. 2. коло: Шпанија - Румунија 3:2, Србија - Естонија 3:0. 3. коло: Румунија - Естонија 3:1, Србија - Шпанија 3:1. Табела: 1. Србија 6, 2. Шпанија 5, Румунија 4, Естонија 3 бода.

РУКОМЕТ

Пролетер отвара сезону

Први меч државног првенства за рукометаше у наредној сезони рукометаша Радничког играће на свом терену са зрењанинским Пролетером. Утакмице првог кола играју се 19. и 20. септембра, а парови су следећи: Динамо - Планинка, Смедерево - ПКБ, Југовић - Црвена, Партизан - Црвена звезда, Војводина - Металопластика, Таркет - Колубара и ОРК Ниш - Прибој. У другом колу крагујевачки састав гостоваће у Прибоју, истоименој екипи.

Екипа се током викенда вратила са Копаоника, где су обављене базичне

припреме. Непосредно после тога било је договорено учешће на међународном турниру у Струги, али је крагујевачки састав откаzoао пут, због позива домаћина екипи из Урошевица. Поред тога, у клубу очекују повратак у Крагујевац и потпис на уговор Милоша Сретеновића, који је играо за више грчких клубова. Овај играч појачаје Раднички на позицији средњег бека.

Почетак у Суботици

Протекле недеље, на састанку у Рукометном савезу Србије, извучени су такмичарски бројеви за Прву лигу Србије у женској конкуренцији, за сезону 2009/10. годину. Рукометашке Радничког-Лепенице КГ први меч одиграће последњег викенда у септембру са Спартаком у Суботици. Остали парови су: Металац - Макс спорт, Нопал - Темерин, Железничар - Пирот, Пролетер - Цепелин и Кучево - Напредак. У другом колу, на премијери пред својом публиком, Крагујевчанке ће дочекати Нопал из Бачке Паланке. Први припремни меч Раднички-Лепеница КГ одиграо је у Зајечару, која је у своје редове довела велики број репрезентативки Србије, изгубила је резултатом 46:16. У наредном периоду у клубу очекују још припремних сусрета, али за сада се незнaju имена ривала.

Кошаркашка кадетска репрезентација Србије остварила је велики успех освајањем бронзане медаље на европском првенству играча до 16 година. Они су у мечу за треће место савладали национални тим Польске (75:69).

Нас ова вест посебно занима, јер после пуно времена, стручни штаб једне од националних селекција Србије је састављен од наших суграђана. Двојица крагујевачких тренера доктор Ненад Трунић и његов помоћник Марко Симоновић, један од најтакмиченијих

тренера из млађе гарде српских стручњака. Успех двојице дебитантске је тим већи што су га постигли у ситуацији где су имали велики дефицит на центарским позицијама, јер у генерацији деčaka рођених 1993. године нису имали велики избор класичних петица.

Одрађен Копаоник

Кошаркашице Радничког данас завршавају висинске припреме, одрађене у протеклих 10 дана на Копаонику. Радило се углавном на вежбама снаге и конди-

ције, а у клубу су задовољни урађеним.

Екипа, после краћег одмора наставља да ради у Крагујевцу. До почетка септембра неће бити припремних

утакмица, а прво одмеравање снага биће у Словачкој. Радничком је потврђен позив за учешће на међународном турниру, са екипама из Мађарске, Румуније и земље домаћине.

М. М.

ФУДБАЛ

Резултати 1. кола зоне „Морава“: Орловач - Сушица 4:0, Партизан - Победа Белошевац 1:1, Славија - Јошаница 1:0, Ердоглија Шумадија - Мокра Гора 1:0, Водојажа - Младост 0:1, Бане - Полет (Т) 2:2, Таково - Омладинац 1:1, Пријевор - Полет (Љ) 2:3.

У другом колу играју: Мокра Гора - Водојажа (субота 17.30), Победа Белошевац - Ердоглија Шумадија, Сушица - Партизан, Бане - Славија (недеља 17.30), Полет (Т) - Полет (Љ), Омладинац - Пријевор, Младост - Таково, Јошаница - Орловач.

УТАКМИЦАМА првог кола почела су првакства државе у млађим

категоријама. У Омладинској лиги Србије Шумадија Раднички 1923 поражена је од Радничког у Нишу са 2:1, а пионирска селекција изгубила је од Партизана у Београду са 10:0.

У другом колу омладинци су играли са Земуном, поново на гостовању, а пионири су дочекали Смедерево.

АТЛЕТИКА

Биљани

медаља измакла за длаку

АТЛЕТИЧАРКА Радничког Биљана Топић освојила је четврто место на 12. Светском првенству, које се одржава у Берлину. Државни рекорд од 14,52 метра није био довољан да се дочепа прве медаље за Србију на планетарним смотрама најбољих. За само шест сантиметара од ње је била боља Рускиња Ана Пјатик скоком у петој серији, а прва два места освојиле су Кубанке.

-Утисци су ми измешани. Срећна сам због доброг резултата и националног рекорда, али остаје велики жал јер је до медаље недостајало веома мало, али ни-сам разочарана. Остало су ми још два-три митинга, а затим нове припреме за наредну сезону. Следи тежак рад, очекују ме Светско првенство у дворани и Европско на отвореном, па ћу на тим такмичењима покушати да дођем до медаље, изјавила је Биљана Радио-телевизији Крагујевац.

Топићка је четвртим местом, уз свог мужа који је на СП 1999. у Севиљи тајкоје остао на корак до медаље, забележила најбољи пласман српских атлетичара на свим досада одржаним светским шампионатима.

М. М.

ОДБОЈКА

Убрана још једна лала

Поред Константина Чупковића и Марка Максимовића, Раднички је у своје редове довоје још једног играча новосадске Војводине. Реч је о бившем капитену Зорану Јовановићу, који је протеклу сезону провео у Украјини.

-Разлог његовог доласка је способност да успешно мења места у тиму. У Војводини је играо на позицији блокера, али успешан је и као коректор, што нам у овом тренутку, после одласка Николе Ђорђијева, савршено одговара. Практично смо га покутили са бич волеј турнира, дозвели на пробу и он је на два-три тренинга, дакле без икакве припреме, показао да може успешно да одради оно што нам треба и што ја тражим. За услове, дакле за буџет којим располажемо, ово је идеално решење. Финансијска ситуација у клубу не дозвољава довољно квалиитетних странаца. С друге стране, довољити играча кога видимо само на касетама, платити му пут, обично су у питању Бразилци, довести га на пробу и видети да не задовољава је бацање новца у непознато. Зато смо се

одлучили на овакав потез – каже тренер Слободан Ковач. Поред Јовановића, очекује се потпис још једног уговора. У питању је кадетски и јуниорски репрезентативац државе, седамнаестогодишњи примач сервиса Душан Петковић из Великог Грађиша. Разговори са њим приведени су крају, па се убрзо очекује реализација.

Екипа за сада тренира у Крагујевцу, а одлазака на висинске припреме неће бити. Очекује се одигравање барем две припремне утакмице на Копаонику, са руским прволигашем Лучом, тренера Зорана Гајића и сениорском репрезентацијом Словеније. Обе екипе налазе се на базичним припремама у најшој земљи.

Одложен Копаоник

Прва екипа Женског одбојкашког клуба Раднички, мада је било планирано, неће 20. августа отићи на десетодневне базичне припреме на Копаонику. Пут је одложен јер један број играчица има обавезе на факултетима, док друга група има прилику да у Италији одигра један бич волеј турнир. Како стоје ствари, за сада се не зна хоће ли екипа отићи на висинске припреме, или ће до почетка првенства остати у Крагујевцу. Све, наравно, зависи од финансијских средстава. У кадровском смислу промена нема. Екипа и даље, на папиру, остаје у истом саставу, мада се до октобра могу очекивати извесне промене. Тренинзи се одвијају два пута дневно у Великом Парку.

АУТОМОБИЛИЗАМ

Осам возача у Краљеву

Велика „Награда Краљева 2009. године“, окупиће око 80 такмичара. Током два дана, суботу (тренинг) и недељу (трака), окушаће се и укупно осам крагујевачких возача из два тима, АМК Застава рејсинг тима и КГ 07 СББ-а. За Заставу рејсинг тим наступаће у „класи 2 хибрид“ Милош Дричић, Александар Пантeliћ, Дејан Видарић, Ненад Мијаљевић, Предраг Николић, Дарко Живковић и у класи „класа 1“ Дамир Илић. Част тима КГ 07 СББ браниће Радослав Вукосављевић. На првој трци у Бањалуци ове сезоне, најбоље пласмане остварили су Живковић и Пантeliћ, који су трку завршили на петој, односно шестој позицији. У Заставу рејсингу се надају да ће у јачој и бројнијој конкуренцији у Краљеву остварити још боље резултате.

М. Ма.

Од ове сезоне, уместо две, постоји јединствена Друга лига, а на старту играју: Ђава - Шумадија 2008, Пивара - Станово, Опорница - Виногради, Слога (Л) - Крагујевац, Багремар - Кременац, Борац (НМ) - Хајдук, Азбест - Ботуње и Колектив - Ђуриселац. Најнижи ранг, трећа градска лига, са својим такмичењем креће седам дана касније.

Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине града Крагујевца,
Одељење за просторно планирање, по прибављеном
мишљењу Комисије за планове
бр. 060-215/09-I/02 од 18.08.2009. године

ОБЈАВЉУЈЕ

Јавну презентацију урбанистичког
пројекта1. Урбанистички пројекат парцелације
кп.бр. 9121/1 КО Крагујевац 3

Јавна презентација се организује 21.08.2009. године у просторији Градске управе за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине Града Крагујевца (канцелација 508) у периоду од 10-13 часова.

Градоначелник града Крагујевца, на основу члана 3. став 2. тачка 1. и става 3. алинеја 1., члана 7. став 2. и члана 28. Одлуке о одређивању и начину повериавања комуналних делатности ("Сл. лист града Крагујевца", бр. 20/05, 1/07, 2/07, 5/08 и 35/08), и члана 35. тачка 18. Статута града Крагујевца ("Сл. лист града Крагујевца", број 18/08 и 10/09) на основу Одлуке о спорољењу поступка лицитације за постављање дечијих аутомобила на јавној површини број 353-775/09 од 20. 07.2009. године, расписује

ЈАВНИ ПОЗИВ
НА КОНКУРСза повериавање обављања
комуналног посла
постављања дечијих аутомобила
на јавној површини

Јавни конкурс се расписује за повериавање повременог комуналног посла постављања дечијих аутомобила на јавној површини у Крагујевцу.

1. Наручилац: Град Крагујевац, 34 000 Крагујевац, Трг Слободе 3.

2. Право учешћа у поступку лицитације имају правна и физичка лица која су регистрована за обављање предметне делатности, која су уплатила депозит за одговарајућу локацију, да немају неизмирених обавеза за порезе и доприносе на дан 31. 05.2009. године (Уверење издато од стране Министарства РС надлежне филијале пореске управе и Уверење издато од стране Градске управе - Пореског одељења органа локалне самоуправе на чијој територији је седиште понуђача), и која нису у спору са Градом Крагујевцем.

Јавна лицитација одржаће се дана 27. 08. 2009. године са почетком у 11 сати за Локацију 2 - Пешачка зона, у канцеларији број 420 спрат IV у згради Скупштине града Крагујевца.

Учесник лицитације може да закључи Уговор за једну локацију за коју је излицитирао највиши износ.

Учесника на лицитацији може да представља овлашћено лице, које је дужно да Комисији на дан одржавања лицитације достави: оверено овлашћење за заступање, решење Агенције за привредне регистре, доказ о уплати депозита за одговарајућу локацију, доказ да понуђач нема неизмирених обавеза за порезе и доприносе на дан 31.05. 2009. године.

3. Рок повериавања комуналног посла је 12 месеци.

4. Зainteresovani понуђачи могу преузети конкурсну документацију у просторијама Градске управе за комуналне послове и надзор, Крагујевац, Трг Слободе 3, канцеларија број 420/IV, у периоду од 21.08. до 26.08.2009. године.

5. Све додатне информације везане за Јавни конкурс могу се добити на телефон: 034/306-203 или непосредно у Одељењу за комуналне послове, канцеларија 420.

АГЕНЦИЈА ЗА ПРОМЕТ НЕКРЕТНИНА "МИЛИЋЕВИЋ"

ул. др Зорана Ђинђића бр.21, 34000 Крагујевац
Тел: 034 301 680 тел-факс: 034 333 854
milicevic8@yahoo.com

Шумарице, 125 м² + 14 ари, нова 74.000
Станово 84 м², 9.8 ари 33.000
Бресница 62 + 60 м², 4 ари 55.000
Грошница 50 м² + 42 м², 5.5 ари 40.000
Мала Пчиљица 180 м² + 40 м², 4,5 ари 45.000

ПЛАЦАВИ

Центар - 2,96 ари
Шумарице - 5 ари
Илићево - 56 ари, 120 м², недовршена 45.000
Мала Вага - 6,7 ари
Петровац - 7 ари
Илићево - 36 ари - договор
Коријани - 7,5 ари, до пута.....10.000
Коријани - 50, (испарилисан) ...., договор
Илина Вода - 90 м², 3,5 ари 20.000

ЛОКАЛИ

Центар, цт. - 68 м²
Ердоглија - 42 м²
Станово - 38 м²
Центар - 22,5 м², мокри чвор, цт. излог 50.000
Илићево - 240 м², 4,5 ари 20.000
Илићево - 36 ари - договор
Коријани - 7,5 ари, до пута.....10.000
Коријани - 50, (испарилисан) ...., договор
Илина Вода - 90 м², 3,5 ари 20.000
Парк - 17 м², никс
дуплекс, гас 1.000 м²

ЦЕНЕ-СУ-ИЗРАЖЕНЕ У ЕВРИМА

NEKA VAŠA NEKRETNINA
OBIDE SVET

WWW.NEKRETNINA-BRKOVIC.COM
KRAGUJEVAC, ul. dr. Zorana Đinđića 24,
Tel/Fax 034/330-518, 034/338-456

PRODAJA STANOVA	BAGREMAR	AERODROM	PRODAJA KUĆA	SUNČANI BREG
CENTAR				
38 м ² , 4. сп, та, нов 26.000	31 м ² , 3. сп, та.....25.000	42 м ² , 2. сп, cg 38.500	CENTAR – VAŠARIŠTE	250 kvm, 3,5a 150.000
41,2 м ² , 4. сп., та, нов.....27.000	33 м ² , прiz, та.....28.000	44 м ² , 1. сп, cg 40.000	100+30 м ² , 3,15 а.....155.000	350kvm, 2,62a 150.000
43 м ² , 1. сп, та, нов.....25.000	48 м ² , 3 сп, та.....31.000	48 м ² , 7. сп, cg 41.000	120 м ² , 4,5 ² 300.000	BELOŠEVAC – BRESNICA
48 м ² , 5. сп, cg 44.000	PALILULE – C. RADIONICA	54 м ² , 3. сп, cg 49.000	120 м ² , 2,83a.....260.000	85 м ² , 3,7a 55.000
48 м ² , 2. сп, cg 51.000	47 м ² , 8. сп, cg 45.000	55 м ² , 7. сп, cg 49.000	170+50 м ² , 2a.....290.000	100 м ² , 18a.....46.000
50,6 м ² , 4. сп, gas 52.000	50 м ² , 4. сп, cg 47.000	57 м ² , 2. сп, cg 52.000	200 м ² , 4,22a.....150.000	137+30 м ² , 3a.....90.000
52 м ² , 1. сп, gas 47.000	64,7 м ² , 5. сп, cg 55.000	57 м ² , 2. сп, cg 55.000	ZVEZDA – STANOVO	160 м ² , 3a.....70.000
54,5 м ² , 1. сп, cg 55.000	75 м ² , прiz, cg 60.000	66,7 м ² , 1. сп, cg 62.000	180 км, 6,9a.....100.000	180 м ² , 4a.....65.000
65 м ² , 2. сп, та 65.000	BUBANJ	68 м ² , 2. сп, cg 62.000	400 kvm, 3,5a.....150.000	250 м ² , 4a.....50.000
72,7 м ² , 2. сп, та 69.000	75 м ² , 3. сп, cg 75.000	72 м ² , 2. сп, cg 67.000	M. VAGA – LJ. LIVADE	PIVARA
75 м ² , 3. сп, cg 75.000	75 м ² , 1. сп, cg 77.500	73,6 м ² , 4. сп, cg 71.500	100+25 м ² , 2A 82.000	50+60 м ² , 3a.....75.000
75 м ² , 1. сп, cg 67.000	ERDOGLIJA – KOLONIJA	35,1 м ² , 5. сп, та.....34.000	260 м ² , 2,75a.....225.000	200 м ² , 3,7a.....75.000
ERDOGLIJA – KOLONIJA	38 м ² , 3. сп, та 40.000	38 м ² , 3. сп, та 40.000	300 м ² , 2,5a.....300.000	ŠUMARICE
33,37 м ² , 2. сп, cg 37.500	45 м ² , 1. сп, cg 46.000	59,5 м ² , 1. сп, cg 60.000	180 м ² , 2,4a.....85.000	125 м ² , 13,8a.....59.000
44 м ² , 4. сп, cg 41.000	50 м ² , 4. сп, cg 50.000	60 м ² , 11. сп, cg 50.000	206 м ² , 3a.....150.000	90+120 м ² , 8,02a.....75.000
52 м ² , 3. сп, gas 55.000	52,33 м ² , 4. сп, cg 53.000	70 м ² , 9. сп, cg 63.000	240+40 м ² , 4,5a.....143.000	140+90 м ² , 4,7a.....85.000
54 м ² , прiz, cg 55.000	56 м ² , 3. сп, cg 57.000	70 м ² , 8. сп, cg 60.000	240+60 м ² , 12a.....112.000	97+57 м ² , 7,37a, EG 100.000
55,19 м ² , 1. сп, cg 51.000	58 м ² , 2. сп, cg 56.000	120 м ² , 1. сп, та 82.000	VINOGRADI – DR. BRDO	Ul. Bitolijska br.2 75,58 м ² , 103,60 м ²
56 м ² , 3. сп, cg 57.000	69 м ² , 1. сп, cg 61.000	40 м ² , 3. сп, cg 36.000	ul. Ljaja Pastera - br. 15 63,80m	ul. Ljaja Pastera - br. 16 47,16m, 80,32m ²
57,6 м ² , 1. сп, cg 67.000	76,6 м ² , 1. сп, cg 67.000	54 м ² , 3. сп, cg 71.000		

Комисија за планове образована Одлуком Скупштине Града Крагујевца број: 112-1524/08-1 од 12. 12.2008. године (Службени лист града Крагујевца број 37/08), на седници одржаној 18.08.2009. године на основу чл.53. став 1. Закона о планирању и изградњи ("Сл.гласник РС", бр.47/03 и 34/06)

ОГЛАШАВА
излагање на јавни увид

- План детаљне регулације ДЕЛА ГРАДСКОГ СПОРТСКОГ ЦЕНТРА ЈЕЗЕРО УЗ УЛ. ЛЕПЕНИЧКИ БУЛЕВАР у Крагујевцу са Извештајем о стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације ДЕЛА ГРАДСКОГ СПОРТСКОГ ЦЕНТРА ЈЕЗЕРО УЗ УЛ. ЛЕПЕНИЧКИ БУЛЕВАР у Крагујевцу на животну средину

Јавни увид обавиће се у периоду од 21. 08. 2009. године, закључно са 04.09.2009. године, у просторијама Града Крагујевца, Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине, Одељење за просторно планирање (V спрат), радним данима од 9,00 до 15,00 сати.

Заинтересованим физичким и правним лицима која врше увид у изложени план, стручна служба Одељења за просторно планирање пружиће потребне информације и стручну помоћ приликом тумачења појединачних решења (канцеларије 505 и 508).

Примедбе на планирана решења могу се у писменој форми упутити Градској управи за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине, Одељењу за просторно планирање (канцеларија 515) закључно са 04. 09. 2009. године до 15,00 сати.

Заинтересована јавност која врши увид у Извештај о стратешкој процени утицаја плана на животну средину може у горе назначеном року доставити Миљење стручној служби Одељења за просторно планирање (канцеларија 515) закључно са 04. 09. 2009. године до 15,00 сати.

Јавна расправа поводом Извештаја о стратешкој процени утицаја плана на животну средину присуствоваће и носилац пројекта.

Огласи и читуље

ComTecIbarskih rudara 3
Tel. 30 48 80, 30 11 15ovlašćeni
distributer Canona

you can
Canon
Ovlašćeni servis
COPY SERVIS
Tel. 034 331 408
СЛИЧИЋ О КАНОН АУТОМАТИЧКОМ ПАРТНЕРУ 2009.

Мали огласи**Продаја**

ПОЈАС за враћање бруха, успешно и без операције. Достава на кућну адресу. Телефон: 065-644-40-14.

ПРОДАЈЕМ касу, витрину, полице, климу. Телефон: 064-270-19-13.

Издавање

ИЗДАЈЕМ стан за три ћака или студента код Медицинске школе. Телефон 063 629 322.

ИЗДАЈЕМ локал у Даничићевој 5, са или без опреме за СТР. Телефон: 064-270-19-13, 369-275.

ИЗДАЈЕМ празан једнособан стан, породици, улица Браће Петковић, Мала вага. Телефон: 036 871-685, после 20 сати.

Услуге

ЧАСОВИ физике и математике за поправни у августу – професор. Телефон 319-141, 064-21-72-151.

МАТЕМАТИКА, механика, физика – сви узрасти. Студенти (септембар, октобар).

Телефон: 034-360-202, 063-77-11-002, Арсић.

БЕЧИЋИ - 1.300 метара до мора, од и до аутобуске гратис, идејно за малу фамилију. Једна недеља 200 евра. Бора + 382 67 84 51 21.

Разно

ТРАЖИМ цимерку. Једнособан стан (нова градња). Цена 100 евра. Телефон: 373-257, 064-211-76-47.

ТРАЖИМО инвеститора за четири плаца у центру града. Телефон: 381-342, 064-935-68-20, 064-2999-664.

18. 8. 1984 – 18. 8. 2009.

Томислав
ПетровићЗаувек чувамо успомену
на тебе.

Твоји најмилији

MAKTEL
TELEKOMUNIKACIJE - FISKALNA REŠENJA - SOFTWARE
TEL: 034-466-828, 400-828 MOB: 063-77-06-337

NOVO NOVO NOVO

**Dodite u „ČIGRU”
na igru**

ORGANIZUJEMO:

- Proslavu rođendana -100 dinara
- Žurke
- Kreativni boravak dece
- Stručnu pomoć u učenju

AERODROM

ul. Neznanog junaka 18

(do Trnave)

Uslužni telefon

034/32 00 32 i 064/14 12 848

Огласи и
читуље
примају се
сваког
радног дана
од 8 до 15
сати у
канцелари-
ји број 15,
зграда
Радио
Крагујевца,
од улаза
десно, дру-
га врата

Последњи поздравВери
Радуловић

од колективе хотела „Обала“
– Рафаиловићи

У суботу, 22.августа 2009. године, навршава се пет година
како си отиша на пут без повратка

Вера Ралетић

рођена Келез

Тим поводом одржаћемо помен у цркви Светог Јосипа и за-
палити свеће.

С љубављу, тугом и поштовањем, чуваћемо заувек успоме-
ну на твоју доброту и племенистост која те је увек красила.

Супруг Рајко

Наша дугогодишња колегиница

Оливера Недељковић

преминула је 15. августа 2009. године.

Нашу Ољу испратили смо на вечни починак, али њен осмех
који покреће остаје заувек међу нама у ТП „Квин”, а њен
мили лик у нашим срцима.

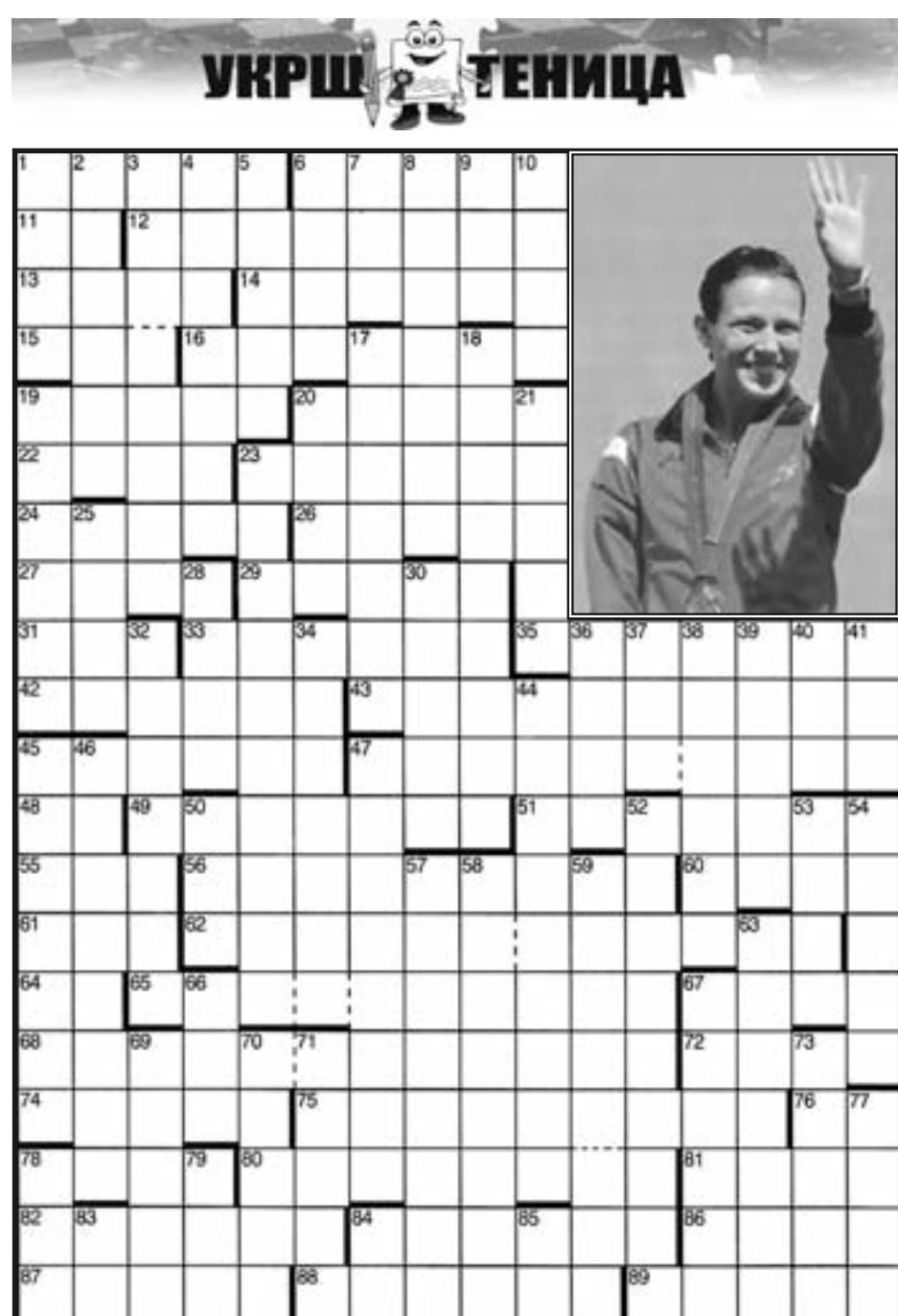
Губитак је ненадокнадив.

ТП „Квин“

Најдражој сестри

Вери
Радуловић

Сестра Драгана, сестричне Данијела
и Александра са породицама

ВОДОРАВНО: 1. Предња страна кованог новца, 6. Град у Русији, 11. Симбол лантана, 12. Скуп уписаных података у рачунару, фајл, 13. Врста зачина, 14. Козачки старешина, 15. Екипа, 16. Брод за превоз возила и путника, 19. Површна љубавна веза, 20. Уже, конопац, 22. Име наше бивше кошаркашице Мандић, 23. Намера, тежња, 24. Одакле, откуд (скр.), 26. Француски филозоф и книжевник, Жан-Пол, 27. Италијански писац, Торквато, 29. Месо око зуба, гингива, 31. Херцеговац, 33. Диње и лубенице, 35. Крилати неман, ајдаја (мн.), 42. Веселост, раздраганост, 43. Мера брзине ветра, 45. Носач звука за касетофон, 47. Италијанска глумица („Модести Блејз“), 48. Мера електричног отпора, 49. Врста француског сира, 51. Млечни шећер, 55. Стње без рата, 56. Кирија, 60. Пражитељ Балкана, 61. Пена од улупаног беланџета, 62. Наша атлетичарка са слике, 64. Исто тако (скр.), 65. Стрелачки спорчки реквизит, 67. Место код Куманова, 68. Словеначки књижевник, 72. Врста речне рибе, 74. Борилишта гладијатора, 75. Плата за чување врата, 76. Матица српска (скр.), 78. Грофовија у Енглеској, 80. Органско једињење, глицерол, 81. Индиго биљка, 82. Име глумца Симића („Тесна кожа“), 84. Висока стрма стена, 86. Повреде телесног ткива, 87. Староегипатски писац, 88. Подземни сисар-бубојед, 89. Навод.

УСПРАВНО: 1. Прибор за рад, 2. Тропска биљка миришног плода, 3. Чувени белгијски бициклиста, 4. Справа за извлачење нотних линија, 5. Почетак трке, 6. Висинска тачка, 7. Кратка јапанска песма „танка“, 8. Мајстор за израду ремења, 9. Врста рок музике, 10. Немачки филозоф, Имануел, 17. Жена тебанског краља Лая (мит.), 18. Велики копнени део Земљине површине, 19. Радник у флотацији, 20. Благајне, 21. Главни град Француске, 23. Фалинка, мана, 25. Наша планина, 28. Древни дувачки инструмент (мн.), 30. Наплавина, 32. Лов дивљачи, 34. Место код Ужица, 36. Надимак Зорана Славнића, 37. Узвик нестрапљења, 38. Наша фолк певачица, Биљана, 39. Средство против гамади, 40. Енглески физичар, Џејмс, 41. Језеро у Северној Америци, 44. Хиљадити део метра, 45. Сусед, 46. Име италијанског државника Фанфанији, 47. Чланови владе, 50. Ајто-ознака за Сан Марино, 52. Птица певачица са Канара, 53. Име бивше америчке тенисерке Гарисон, 54. Име писца Диклића, 57. Врста каменог угља, 58. Ретке ствари (лат.), 59. Машина за најкрађе шишање косе, 63. Објектив добијен комбинацијом два сочива, 66. Удржење издавача новина (скр.), 67. Копачи у окну рудника, 69. Име певачице Велетанић, 70. Један кућни апарат, 71. Змијска кошуљица, 73. Песма Алексе Шантића, 77. Масовна фискултурна манифестијација, 78. Боја за косу, 79. Правилан звук, 83. Притока Дунава у Тиролу, 84. Симбол лоренцијума, 85. Информативни центар (скр.).

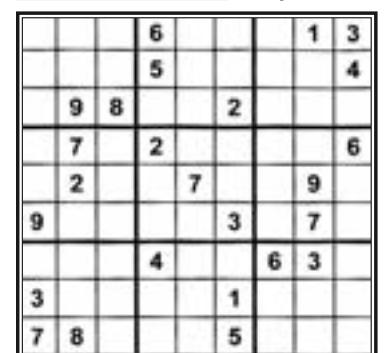
РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА (14): сплеткарош, предионица, романтичар, аламо, мити, ване, ми, ѕ, ез, рјазањ, на, аранка, иона адамс, д, оса, аз, идеализам, рт, мраз, р, ајала, ц, ко, математика, итало, микена, луч, јам,leonard коен, амеба, лавиринт, з, арл, виталиј, ваг, с, медитација, ево, владимир, не, с, ад, реноме, нб, валери, авила, фертилитет, ки, и, берд, цакана, атакама, окаченик.

ЛАКО

ТЕЖЕ

НАЈТЕЖЕ

ТЕЛЕВИЗИЈА КРАГУЈЕВАЦ

20. август

ЧЕТВРТАК
08:45 Најава програма, Хит дана
09.00 Вести, 09.05 Пријатељице и супарнице р, 10.00 Кухињица р
10.30 Путујуће приче р, 11.00 Под сунцем Сен Тропеа р, 11.55 Хит дана, 12.00 Вести
12.05 Кухињица, 12.35 Пасји живот р
13.00 Пријатељице и супарнице
14.00 Холивуд без шминке р
14:30 Супертехнологија р
15.00 Цртани филм р, 15.30 Криминал у Русији р, 16.00 Вести, 16.05 Неми сведок р
17.00 Мозаик, 18.00 Свет на длану
18.30 Хроника хорова, 18.45 Хит дана
19.00 Хроника 1, 19.30 Цртани филм
20.00 Холивуд без шминке,
20.30 Супертехнологија, 21.00 Неми сведок
22.00 Хроника 2, 22.30 Под сунцем Сен Тропеа, 23.30 Криминал у Русији, 00.00 Вести

21. август

ПЕТAK
08.45 Најава програма, Хит дана
09.00 Вести, 09.05 Пријатељице и супарнице р, 10.00 Кухињица р
10.30 Витафон-плаћен термин р, 11.00 Под сунцем Сен Тропеа р, 11.55 Хит дана, 12.00 Вести, 12.35 Кухињица, 12.35 Суботом увече са Јеленом р, 13.00 Пријатељице и супарнице, 14.00 Холивуд без шминке р
14.30 Супертехнологија р, 15.00 Цртани филм р, 15.30 Криминал у Русији р, 16.00 Вести, 16.05 Неми сведок р
17.00 Хроника региона "Моја Шумадија"
18.00 Свет на длану, 18.30 Хроника хорова
18.35 Мобил Е, 18.45 Хит дана, 19.00 Хроника 1
19.30 Цртани филм, 20.00 Раскршић, 20.30 Живети заједно, 21.00 Неми сведок
22.00 Хроника 2, 22.30 Под сунцем Сен Тропеа, 23.30 Криминал у Русији, 00.00 Вести

22. август

СУБОТА
08.45 Најава програма, Хит дана
09.00 Вести, 09.05 Радознало огледalo р.
10.00 Кухињица р, 11.00 Неухватљиви р
11.55 Хит дана, 12.00 Вести
12.05 Шумадијски праг р, 13.00 Кућица у цвећу р, 13.30 Бени Хил р, 14.00 Викенд програм, 15.30 Кућица у цвећу
16.00 Вести, 16.05 Филм, 18.00 Раскршић р
18.30 Хроника хорова, 18.35 Живети заједно р, 19.00 Хроника 1, 19.30 Цртани филм, 20.00 Леп из природе, 20.30 Бени Хил
21.00 Концерт РТК, 22.00 Хроника 2
22.30 Суботом увече са Јеленом
23.00 Филм, 00.00 Вести
00.30 Хит дана, наставак програма ТВ Крагујевац.

23. август

НЕДЕЉА
08.45 Најава програма, Хит дана
09.00 Вести, 09.05 Цртани филм
09.30 Кина-пут змаја р
10.00 Кухињица р
11.00 Радознало огледalo
11.55 Хит дана, 12.00 Вести
12.05 Шумадијски праг р
13.00 Агро дневник, 13.30 Викенд календар, 14:30 Путујуће приче, 15:00 АБС шоу, 15:30 Пасји живот, 16.00 Вести, 16.05 Филм, 18.00 Неухватљиви, 18.50 Хроника хорова
19.00 Хроника 1, 19.30 Цртани филм, 20.00 Стаклено звено, 20.30 Кина-пут змаја, 21.00 Концерт РТК, 21.45 Хит дана
22.00 Хроника 2, 22.30 Култура
23.00 Филм, 00.00 Вести
00.30 Хит дана

24. август

ПОНЕДЕЉАК
08:45 Најава програма, Хит дана
09.00 Вести, 09.05 Пријатељице и супарнице р, 10.00 Кухињица р
10.30 Свет на длану р, 11.00 Под сунцем Сен Тропеа р, 11.55 Хит дана, 12.00 Вести
12.05 Кухињица, 12.35 Стаклено звено р
13.00 Пријатељице и супарнице
14.00 Викенд календар, 15.00 Цртани филм р, 15.30 Криминал у Русији р, 16.00 Вести, 16.05 Неми сведок р
17.00 Мозаик, 18.00 Плаћен термин-Витафон, 18.30 Мобил Е, 18.45 Хит дана
19.00 Хроника 1, 19.30 Цртани филм
20.00 АБС шоу, 20.30 Друга страна
22.00 Хроника 2, 22.30 Под сунцем Сен Тропеа, 23.30 Криминал у Русији
00.00 Вести, 00.05 Хит дана, наставак програма ТВ Крагујевац

25. август

УТОРАК
08.45 Најава програма, Хит дана
09.00 Вести, 09.05 Пријатељице и супарнице р, 10.00 Кухињица р
10.30 Плаћен термин-Витафон р
11.00 Под сунцем Сен Тропеа р
11.55 Хит дана, 12.00 Вести, 12.05 Кухињица, 12.35 Агро дневник р, 13.00 Пријатељице и супарнице, 14:00 АБС шоу р, 14:30 Друга страна р, 15.00 Цртани филм р, 15.30 Криминал у Русији р, 16.00 Вести, 16.05 Неми сведок р, 17.00 Мозаик-Комуналне теме, 18.00 Путујуће приче р, 18.30 Мобил Е, 18.45 Хит дана, 19.00 Хроника 1, 19.30 Цртани филм, 20.00 Холивуд без шминке, 20.30 Супертехнологија, 21.00 Неми сведок
22.00 Хроника 2, 22.30 Под сунцем Сен Тропеа, 23.30 Криминал у Русији, 00.00 Вести

26. август

СРЕДА
08.45 Најава програма, Хит дана
09.00 Вести, 09.05 Пријатељице и супарнице р, 10.00 Кухињица р
10.30 Свет на длану р, 11.00 Под сунцем Сен Тропеа р, 11.55 Хит дана, 12.00 Вести
12.05 Кухињица, 12.35 Култура р
13.00 Пријатељице и супарнице
14.00 Децентрализација Србије р, 14.30 Суграђани р, 15.00 Цртани филм р, 15.30 Криминал у Русији р, 16.00 Вести, 16.05 Неми сведок р, 17.00 Мозаик-Комуналне теме, 18.00 Путујуће приче р, 18.30 Мобил Е, 18.45 Хит дана, 19.00 Хроника 1, 19.30 Цртани филм, 20.00 Холивуд без шминке, 20.30 Супертехнологија, 21.00 Неми сведок
22.00 Хроника 2, 22.30 Под сунцем Сен Тропеа, 23.30 Криминал у Русији, 00.00 Вести

"Подељена љубав"

недеља,
23:00
>>>

www.rtk.co.rs

НАМА СЕ НАЈВИШЕ ВЕРУЈЕ

**KUPUJMO DOMAĆE
POVOLJNO**

daktilo stolica od 2.950,00

SALON NAMEŠTAJA, Avalska bb, 300895
**subvencionisani krediti
administrativna zabrana
brzi krediti, čekovi**

www.blazeks.rs

ZGR "SREĆKOVIĆ"

TPC Radnički, I sprat, www.sreckovic.org
Tel: 034/361-425, 064/640-99-77

**Stanovi u izgradnji ul. Višnjićeva br. 7
(kod pošte u centru grada)**

Struktura stanova od 23m² do 71m²

Opremijenost stanova:

- > Sigurnosna vrata
- > Grejanje na gas
- > PVC stolarija
- > Kablovska TV
- > Interfon
- > Videonadzor
- > Sobna vrata od medijapana
- > Hrastov parket I klase
- > Keramika vrhunskog kvaliteta
- > Podzemna garaža

Mogućnost kreditiranja preko poslovnih banaka

Uskoro na novoj lokaciji
Daničićeva br. 28-30

СЕРВИСНИ ВОДИЦА

**1DR
ALARM**
**UGRADNJA SERVIS
PROJECTOVANJE
ALARMNIH SISTEMA**

Miroslava Antica 4
Tel-Fax 302 380, 063 605 318

**GACA
dekor**
**AI
PVC
STOLARIJA**
izrada nameštaja od pločastih materijala
Kreditiranje kupaca Teslina 21
Tel.: 034/380 822, 063/393 587

CanOKG
servis biro opreme
Foto kopir aparata, Telefaks
Elektrokalkulatora
Laserske i matrične štampače
Reciklaža glava i toner kasete
Prodaja novih i recikliranih fotokopir mašina

KNEZA MIHAILA 55
Tel. 336 920, 302 919, 065 618 74 99

Trgovina na veliko i malo elektro opremom
Vladimira Rolovića 51
Tel: 034/371-445
063/365-622
062/309-622
PHILIPS
VIMAR

GIP
GEO ING PREMER
Premjer zemljiste... ameliraju... Sezimanje objekata... parcela... Dosebe parola... Izrada satnog plana... Geodetski rada... Izrada katastarskih topografskih planova... Lepenički bulevar 23/1
Telefon: 034 330 821

MITEL mont
Veleprodaja maloprodaja i ugradnja elektro materijala
Vladimira Rolovića 56
Tel: 034/381-121,
063 340 377-377
e-mail: mitelmont@ptt.yu

Biohem-LAB

Kanatologija	Tumorski markeri
Biohemija	Imunologija
Hormoni	Dijabetes
Anemije	Virusi
Lipidni status	Pregled urina
Enzimi	Lekovi u krvi

Milovana Glišića 23; 445-606; 400-607

DR PAVIČEVIĆ
GINEKOLOŠKO – AKUŠERSKA ORDINACIJA

Milovana Glišića 15
Tel/Fax:
034/461 339
034/463 333
Mob: 063 / 619 436

Andrić
Ambulanta
FIZIOTERAPIJA
V.Ft Dragan Andrić
Miloja Pavlovića 9., TPC "Šumadija"
Radnim danom 09-20
subotom 09-13
tel. 034 361 203
mob. 063 605 447
email: andrić@infosky.net

Genus femininum
mr sci dr RAJKO LAZAREVIĆ
ginekolog akutiker
Kralja Milana V br 58
Tel: 034 360 330
Mob: 065 360 200 0
e-mail: genus@sbib.co.yu
www.genusfemininum.net

**STOMATOLOŠKA ORDINACIJA.
PARODONT**
Prim.Mrsci.
Sinić Dr Momčilo
Specijalista za bolesti usta i zuba
Protetika
Hirurško lečenje rasklađenih zuba
Hirurško usadivanje zuba – metalni implantanti
Beljenje zuba – Beyond metoda
Miloja Pavlovića 10 - 333-506 063 631 486

**ВРШИМО СВЕ
СТОМАТОЛОШКЕ УСЛУГЕ
Мијема дент**
Dr. Драган В. Ђорђевић
доктор стоматологије
Телефони
034/328-243 С
064/16-20-311

dNezmar
SPECIALISTIČKA ORDINACIJA
Dr Nedeljko UROLOGIJA
Dr Slavica Ginekologija
Tel: 034 491 900
Fax: 034 430 900
Janka Veselinovića 41

Pomožite sebi!
Pčelinjam proizvodima i lekovitim bilješim
d.o.o. BioDVIG
ul. Dr.Jovana Ristića 4
Kragujevac
034/387-047 063/606-692

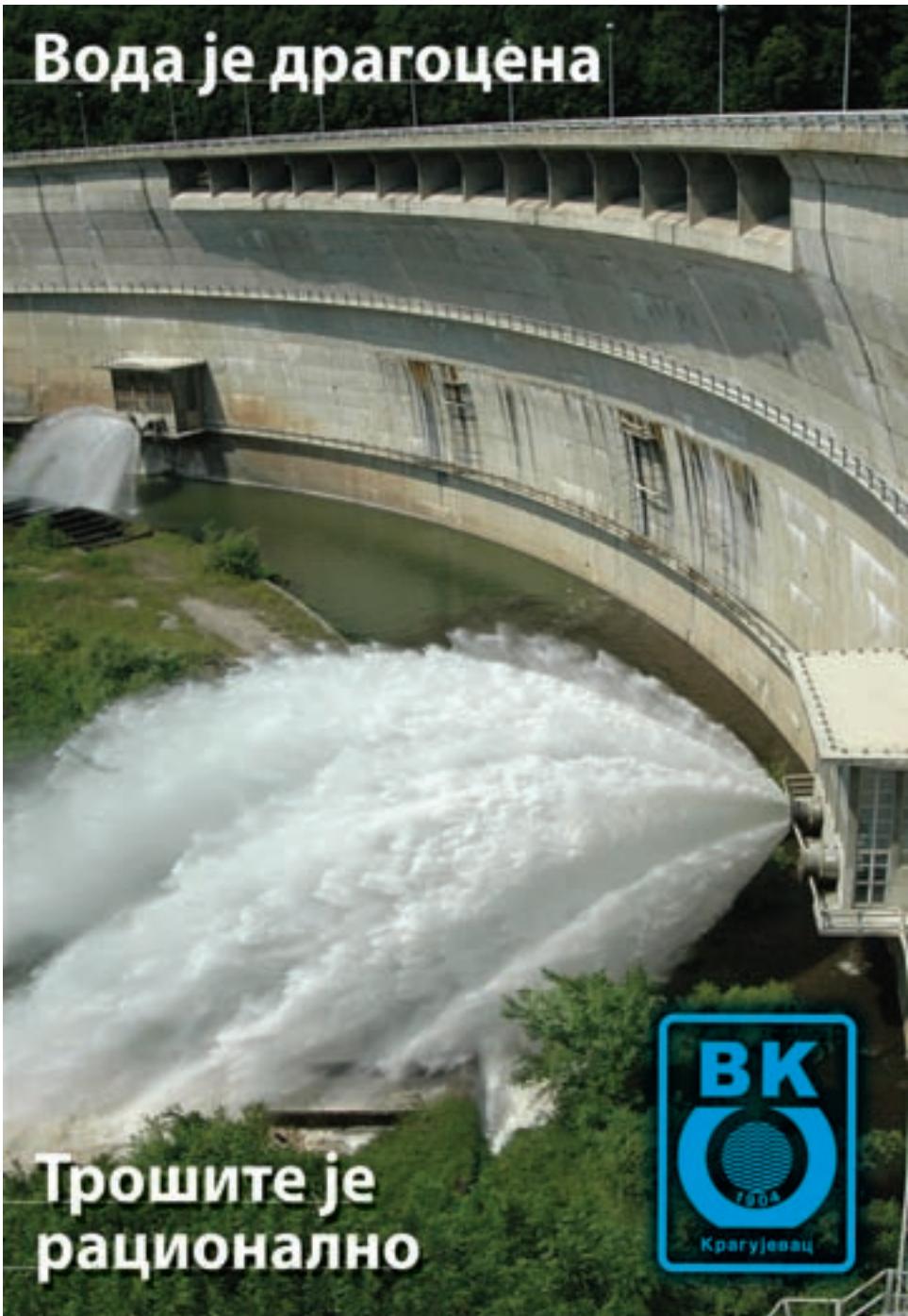
**Stomatološka ordinacija
Dr BLANUŠA**
034 466 308 064 12 23 661
Kragujevac Zmaj Jovina 43
radno vreme od 8-12h 17-19h

**КОЗМЕТИЧКИ САЛОН
МИЈАНА**
Третман лица галваничком струјом
visokim frekvencijama, bio-impaktom
валуношко чишћење без употребе
Артистри на Вашем лицу
искористејте промоцијне цене
Третман лица 1.500,00 динара
Соларидум 25 динара/минут
и минимар, подмор, депилација, масажа
Јанка Веселиновића 29 (034) 43 76 22

KARAGAĆ
ul. Mika Miličevića 56 (Aerodrom)
Telefon: 034/340-942
064/123 05 50, 064/328 52 04

**klasičan parket
lamelni parket
ugradnja parketa**

Restoran •PALAS•
Darinke Radović 5
034 371 319
064 310 30 66

Restoran za Vas

Вода је драгоцен

**Трошите је
рационално**

Servisiranje vozila svih marki

Brinite o svom automobilu!
Odžavanje Vašeg automobila u ovlašćenim servisima

ZASTAVA PROMET-ARENA MOTORS

- servisiranje u garantnom i van garantnom roku,
- ugradnja originalnih rezervnih delova,
- garancija na radove i ugrađene delove,
- kompletna usluga:
tehnički pregled, ugradnja TNG, limarsko-farbarski radovi, dijagnostika, ...

ZASTAVA PROMET

servis FIAT:
034/502 021

servis OPEL,CHEVROLET:
034/502 062

servis IVECO, ZASTAVA:
034/336 261, 502 040,
tehnički pregled
034/336 091

radno vreme: radnim danom 08.00-16.00

Postoje jednostavna rešenja!

Credy banka AD Kragujevac ima razvijenu poslovnu mrežu u Srbiji, koja se stalno proširuje.
U bilo kojoj od naših poslovnica u Srbiji dostupne su Vam sve naše usluge i proizvodi - štednja, platni promet, krediti, platne kartice, poslovanje sa hartijama od vrednosti.....

Credy
mreža

KRAGUJEVAC

Kanjiža Gornji Milanovac

Novi Sad Čačak

Beograd Lapovo

Smederevo Batočina

Sopot Knić

Šabac Zaječar

Borča Rekovac

Smederevska Palanka Bajina Bašta

Mladenovac Užice

Velika Plana Kraljevo

Kladovo Kruševac

Negotin Vrnjačka Banja

Valjevo Zlatibor

Arandelovac Trstenik

Ljig Niš

Svilajnac Vranje

Bor Bela Palanka

Lazarevac Pirot

Topola Aleksandrovac

Rača Dimitrovgrad

CREDY BANKA
www.credybanka.com